

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, November 10, 1993

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 23 (53-ji metai) • 1993 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 10 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS •

7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

NAUJASIS KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS

Lapkričio mėn. 4 d., 11 val. ryto Jean Chrétien buvo prisaukiamas Kanados Ministeriu Pirmininku, kartu su jo sudarytu 23-jų ministrų kabinetu. (Br. Mulroney turėjo 40-ties ministrų kabinetą, K. Campbell - 25-kių).

Montrealio lietuviams gerai pažįstamas MP Paul Martin yra paskirtas finansų ministru, hamiltonietė Sheila Copps - ministerio pirmininko pavaduotoja ir Aplinkos ministere, iš Winnipeg'o Lloyd Axworthy - naujai įsteigtos ministerijos Human Resources ministru, Quebec'o André Ouellet - Užsienio Reikalų ministru, Windsor'o Herb Gray - paskirtas parlamente Liberalų House lyderiu deryboms su opozicija Bloc Quebecois ir Reformistų Partija, Roy MacLaren, iš Toronto - Prekybos ministru, Dave Dingwall, Nova Scotia - Valstybinių Aptarnavimų ministru, įskaitant infrastruktūrų programas. Brian Tobin, iš Newfoundland'o - Žuvininkystės ministru, Sheila Finestone, iš Montrealio - Komunikacijos ministere; Marcel Masse iš Hull - Tarp-provincinių Vyriausybų Ryšių min., David Collette, Toronto - Gynybos min.; Sergio Marchi, North York - Imigracijos min.; Ralph Goodale, Saskatchewan'o - Žemės ūkio min. Senatorė Joyce Fairbairn bus Senate vyriausybės lydere.

Min. p-kas Jean Chrétien pažadėjo, kad grąžins federalinės administracijos patikimumą ir todėl pasi-rinko daugiausia patyrusių parlamento narių į ministrų kabinetą. Taip pat jis pasikvietė du žinomus asmenis - Ottawos advokatą Allan Lufly ir buvusį mln. Mitchell Sharp, kad būtų, darant ministrų atranką, išdiskutuoti etikos ir interesų suderinimo reikalai.

Naujasis Kanados Ministeris Pirmininkas nedelsdamas pareiškė, kad sustabdo helikopterų pirkimo sutartis. Tai sukėlė didelius ginčus ir darbuotojai Paramax Systems Canada, vieni pirmųjų helikopterio projekto kontraktorių, ragina Ministerį Pirmininką savo nusistatymą pergalvoti.

Paul Martin, Finansų
Ministeris

ATSISTATYDINA KIM KAMPBELL

Š.m. lapkričio mėn. 3 d., Kanados Progresyviųjų Konservatorių Partijos vadovė irėjusi Kanados ministerės pirmininkės pareigas, oficialiai atsistatydino iš šių pareigų. Ji pareiškė reporteriams, kad pradeda ruošti privačiam gyvenimui.

REVOLIUCIJOS METINĖS DAR NEVISAI PAMIRŠTOS

Š.m. lapkričio mėn. 7 d. suėjo 76 metai nuo kruvinosios 1917 m. bolševikinės komunistų revoliucijos Rusijoje.

Šiemet pirmą kartą Kremlius ir buvusioji Raudonoji Aikštė neplūdo, kaip anksčiau, gerai išdresiruotomis miniomis, nešiomis savigyros plakatais, ginklų virtinėmis, raudonų vėliavų jūromis. Keliolika moterų padėjo gelių ant Lenino Mauzoliejaus, o policijos daliniai per garsakalbius pranešinėjo, kad mieste uždraustos bet kokios demonstracijos.

Anksti susirinkę, apie 500 senųjų komunistų, į tradicinę buvusių parādų pradžios vietą buvo policininkų išstumti į metro stotį. Šie nuvyko toliau už miesto ribų į kitą paradinę vietą prie beržyno. Čia minia padidėjo iki poros tūkstančių ir išklause buvusio KGB viršininko Vladimir Kriučkov'o raginimus boikotuoti š.m. gruodžio mėnesį įvykstančios Rusijos parlamentinius rinkimus.

Įdomu pastebėti, kad Kriučkov'as, kuris dabar bus teisiamas už organizavimą nepavykusio pirmojo pučo, kad būtų atstatytas sovietinis režimas 1991 m. rugpjūčio mėnesį, pravedė pagerbimą tylos minute žuvusių apie 150 žmonių per antrąjį pučą - š.m. spalio mėnesį.

Čia taip pat kalbėjo

Konstantin Borovoj kritikuodamas prez. B. Jelcin'o pasisakymą lapkričio mėn. 6 d., kad jis pravesiąs naujus prezidentinius rinkimus, pasibaigus jo paties terminui - 1996 m.

Įvairūs vieši susirinkimai, minint bolševikų revoliucijos metines vyko, anot Rusijos Vidaus Reikalų Ministerijos pranešimų, 26-iose kituose plačiosios Rusijos miestuose, nuo St. Petersburg'o iki Vladivostok'o.

Nepamiršo kai kurie šios sukakties ir Ukrainoje, Armėnijoje, Kazachstane ir Baltgudijoje. Labiausiai šventė Minske, Baltgudijos sostinėje, kur buvo susirinkusi apie 10.000 žmonių minia.

JAV prez. Clinton'as tele-žurnalistui pareiškė, kad manas "kol Jelcin'as skatina demokratiją, kol

pasisako už Žmogaus Teises ir dirba reformų pravedimui, JAV privalo jį paremti".

PREZ. B. JELCIN'AS PASIRASE NAUJOS KONSTITUCIJOS PROJEKTĄ

Reuterio agentūros žiniomis, lapkričio mėn. 8 d. prez. Jelcin'as pasirašė projektą naujos konstitucijos, kuri padės jam suburti jėgas ir sustiprinti Rusijos federaciją.

Jis šiame projekte nustato ribas Rusijos pusiau-autonominėms 21 -oms respublikoms ir 67-iems regionams.

B. Jelcin'as pareiškė, kad nepriklausomai nusiteikę regionų valdytojai pritaria jo federalinės Rusijos vizijai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS TOKI ATSAKYMĄ ATSIUNTE PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PIRMININKUI BRONIUI NAINIUI:

Didžiai gerbiamas pone Nainy,

Dėkoju Jums už 1993 m. rugsėjo 27 d. laišką ir jame išskytus opius Pasaulio Lietuvių Bendruomenei klausimus, kuriuos turėjome progą aptarti naudingame susitikime su valdybos nariais Niujorke.

Suprantu Jūsų susirūpinimą dėl už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių pilietybės. Noriu patikinti Jus, kad Seime dar kartą turėtų būti svarstoma ši problema. Tikiuosi, jog bus priimtas įstatymas, leidžiantis išeivijos lietuviams be didesnių kliūčių gauti Lietuvos pilietybę. Su tuo glaudžiai siejasi ir turto grąžinimas. Manytumėte, kad geriausia būtų sudaryti komisiją iš kompetentingų Lietuvos ir išeivijos žmonių, kuri pateiktų svarias ir įgyvendintinas rekomendacijas.

Esu įsitikinęs, kad užsienio lietuviams reikėtų palengvinti sąlygas išsilyjant butus, namus Lietuvoje, panaikinti biurokratinis barjerus. Neteisinga ir tai, jog iš mūsų tautiečių reikalaujama mokėti pilną kainą kaip užsieniečiams.

Suprantu ir jautrią išeivijos reakciją į siuntų apmokėtinumą. Norėčiau pastebėti, kad labdaros siuntos nėra apmokėtinamos. Tam prie siuntos reikėtų pridėti pažymą, kurią užsienyje gali išduoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyriai ar kitos organizacijos. Paprastų siuntų apmokėtinimo ribos iki 50 dolerių neliko - Vyriausybė priėmė nutarimą padidinti ribą iki 250 dolerių.

Pajudėjo ir konsulatų reikalai. Netrukus bus atidaryti konsulatai Senkt Peterburge ir Kaliningrade - tam jau yra atitinkami leidimai. Be abejo, norėtume steigti ir daugiau konsulatų, tačiau mus riboja finansinės galimybės.

Sudarytos sąlygos PLB atstovui Lietuvoje p. J. Gailai dalyvauti Seimo ir Vyriausybės posėdžiuose. Manau, kad tai dar labiau priartins išeiviją prie Lietuvos. Tokiu būdu galėtume išgirsti PLB atstovo balsą, sprendžiant svarbiausias problemas, susijusias su išeivija.

Lietuvos telegramų agentūra (ELTA) jau pradėjo siųsti kasdieninius informacinius biuletenius į lietuviškų laikraščių redakcijas ir kitais adresais. Ši informacijos gija, nors neslėpsiu, gana brangiai kainuojanti valstybei, leis daugumai šiaurės ir pietų Amerikos lietuvių geriau jausti Lietuvos gyvenimo pulsą.

Labai idomus Jūsų pasiūlymas suteikti galimybę už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams rinkti vieną ar du atstovus į Seimą. Manau, kad ši pasiūlymą visapusiškai išnagrinės Seimo nariai, svarstydami rinkimų įstatymo pataisas.

Lietuviškoji išeivija - tai sąsaja, jungianti mūsų šalį su Europos ir pasaulio bendrija. Mūsų tautiečių patyrimas proto ir rankų jėga nepaprastai vertingi atgimstančiai Lietuvai. Todėl Lietuvos Respublikos valdžia dėsis visas pastangas, kad išeivija dar aktyviau įsijungtų į šalies gyvenimą. Juk mūsų visų bendras tikslas ir darbų atrama - ne tik nepriklausomos, bet ir demokratinės, klestinčios Lietuvos valstybės vizija.

Algirdas Brazauskas

PRANEŠIMAS APIE LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĘ

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIO PAŽYMĖJIMAI NUO 1993 METŲ LIEPOS 1 DIENOS NEBEGALIOJA ASMENYS, NORINTYS ĮSIGYTI L.R. PASUS, YRA RAGINAMI ATSIŪSTI SAU UŽADRESUOTĄ VOKĄ, NE MAŽESNĮ, KAIP 15 cm. x 12 cm., SU PRIKLIJUOTAIS ATITINKAMAIŠ PAŠTO ŽENKLAIŠ Į:

Consulate General of Lithuania,
235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ont.,
M2J 4Y8.

Jums bus suteikta smulki paso įsigijimui informacija ir anketos.

BENAMIŲ GLOBĖJAS KARDINOLAS PAUL GREGOIRE

Lapkričio mėn. 4 d. iškilmingai palaidotas Kardinolas Paul Grégoire.

Mary Queen of the World katedroje laidotuvių Mišiose dalyvavo apie 2 tūkstančiai žmonių. Mišias atnašavo lietuviams gerai pažįstamas arkivyskupas Jean-Claude Turcotte.

Kardinolas Paul Gré-

goire savo svarbiausiu darbu laikė Tėvo Namų įsteigimą, kur susirinkdavo benamiai ir galėdavo gauti prieglobstį. Dažnai pats Kardinolas juos ten aplankydavo. "Maison du Père" buvo pirmieji tokie Montrealyje namai benamiams vyrams.

Jis pats dažnai lankydavosi šiuose namuose, buvo visų mylimas ir net pats jiems patarnaudavo.

134 TRAKTORIAI LIETUVOS ŪKININKAMS

Didvyčių kaime, Plungės apskrityje pavyzdingoje ūkininkų Antanavičių šeimoje augo šėsi sūnūs. 1941 metais bolševikai, bėgdami iš Lietuvos, Rainių miške lyje nukankino Antaną, Juozą ir Joną. Žemaitijos Lietuvos Laisvės Armijos apygardos partizanas Adolfas Preibys - "Aušra" savo laiske liudija, kad kartu su puskarininkiu Pauliu Antanavičium priklausė gen. štabo kapitono Kazimiero Antanavičiaus vadovaujamai rinktinei. Kapt. Kazimieras savo drąsa, sumanumu ir drausme buvo labai mylimas ir gerbiamas Telsių, Mažeikių ir Kretingos rinktinių partizanų.

1946 metais rudenį kapt. Kazimieras labai sumaniai vadovavo jungtinėm partizanų kuopoms, apsuptoms Darbėnų miškuose. Kovojant visą lietingą dieną, jis kuopas išvedė iš miško nekritus nė vienam partizanui. Tik vienas sužeistas partizanas, aprūpintas maistu ir apkrautas šakomis, po kelių dienų buvo atrastas savų ir išgydytas.

1947 m. balandžio 17 dieną kapt. Kazimieras Antanavičius, lakūnas pusk. Paulius Antanavičius, pusk. Malakauskas ir dar vienas partizanas apsupti sodyboje netoli Plungės kovėsi su NKVD daliniais. Kova tęsėsi visą dieną ir vakarop, baigiantis soviniams, būdami ištikimi partizanų priesaikai, paskutiniaisiais soviniams gen. štabo kapt. Kazimieras Antanavičius ir pusk. Malakauskas nusišovė. Pusk. Paulius Antanavičius susisprogdino granata daržinėje.

Plungiškiečiai pernai pastatė didvyriams gražų paminklą.

Vienintelis išlikęs gyvas iš 6 brolių partizanų Alfonso sugrįžo iš gulago, ūkininkauja atgautoje tėviškoje. Gaves Montrealio "Lito" padovanotą traktorių su padargais yra sužadintas užjūrio lietuvių dosnumu.

"ATIDUOK TĖVYNEI, KĄ PRIVALAI" - tokia buvo partizanų priesaika ir didvyriškos Antanavičių šeimos pasiaukojimas.

Generaliniame konsulate yra ilgas sąrašas buvusių partizanų - tremtinių, kurie, atgavę tėviškes, neįstengia jų apdirbti, nes trūksta traktorių.

Generalinis konsulas Haris Lapas nupirkęs pirmąjį traktorių ir pradėjęs "Traktorius Ūkininkui" vąj, susilaukia stiprios paramos ir jau turime 134 traktorius. Papildomai traktorius su padargais pirkė: A. ir H. Stepaičiai, K. Zauka (du, ir vieną anksčiau), J. ir M. Vidūnai. Traktoriaus T-25A, rekomenduoto Žemės ūkio Ministerijos, kaina su padargais yra 2632 JAV dolerių, plius pristatymas.

Traktoriaus pirkimo reikalu prašome kreiptis į:

Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 502 WILLOWDALE, Ontario M2J 4Y8 Canada
Tel: (416) 494-8313
Fax: (416) 494-4382

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyoute au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRANEŠA PLB:

SVARBUS SUVAŽIAVIMAS LAPKRIČIO MĖNESI

Rytų Kraštų Lietuvių Bendruomenių pirmininkų - kių suvažiavimas kviečiamas š.m.lapkričio mėn.27 d. Vilniuje. Jame dalyvaus PLB atstovas Lietuvoje Juozas Gaila ir PLB valdybos vicep. Rimas Česonis. Jeigu kas turite pageidavimų darbotvarkai, prašomi laiškais, telefonu ar faksu pranešti PLB atstovybei Vilniuje.

Dabartinei Pasaulio Lietuvių B-nės Valdybai ypatingai rūpi išlaikyti lietuvių tarp už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių ir atgauti jų turėtas teises. Nepriklausomoje Lietuvos valstybėje. Ypač didelis dėmesys kreipiamas į naujas Lietuvių Bendruomenes, susikūrusias iš sovietų vergijos išsilaisvinusiuose kraštuose. PLB V-bos pirm.

Bronius Nainys jau net tris kartus keliavo į aplankyti. Taip pat buvo sukviesiti keli pasitarimai ir visuotinis Rytų Kraštų Bendruomenių pirmininkų ar jų atstovų suvažiavimas praėjusį rudenį Vilniuje. Kai kurių ten svarbių nutarimų nebuvo galima įvykdyti, nes jie priklausė nuo Lietuvos valdžios politikos ir kitų pašalinių itakų.

LIETUVOS AMBASADOJE, WASHINGTON'E, DC:

Š.m. spalio mėn.29 d., ambasadorius Stasy Lozoraitis su žmona Daniela Lietuvos ambasadoje surengė priėmimą Čikagos Lietuvių Kultūros Muziejaus įsteigėjo ir direktoriaus Stanley Balzeko veiklai pagerbti. Stanley Balzekas yra aktyvus Čikagos miesto apylinkės visuomenininkas, daugelio organizacijų direktorius, pasižymėjęs lietuvių kultūros puoselėtojas.

Į priėmimą buvo susirinkę daugiau kaip 150 žmonių, tarp kurių - Islandijos Generalinis Konsulas Jungtinėse Amerikos Valstijose Conor O'Riordain, JAV Branduolinės Priežiūros Komisijos pirm. Ivan Selin, Lietuvos Respublikos garbės generalinis konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

Savo žodyje ambasadorius Stasys Lozoraitis priminė trijų Balzekų šeimos kartų gyvenimą šiame nuo Lietuvos tolimame kampe lyje. Prisiminė ir tai, kaip Stanley Balzeko užsispyrimo ir ryžto dėka dar visai neseniai buvęs kuklus lietuvių istorijos muziejus Čikagoje tapo vienu iš

Priėmimo metu kalba Stanley Balzekas. Prie jo stovi p. Daniela Lozoraitienė, ambasadoriaus padejėjai: Viktoras Nakas bei Danutė Nourse. Nuotr. Žilvino Samsono.

turtingiausių Lietuvos istorijos šaltinių Amerikoje. Stanley Balzeką ambasadorius Lozoraitis prilygino lietuvių išeivijos Amerikoje simboliui ir jo asmenyje padėkojo visiems lietuviams, gyvenantiems Jungtinėse Amerikos Valstijose už visada jaučiamą paramą bei rūpestį.

Priėmime taip pat kalbėjo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirm. Vytautas Maciūnas, savo sveikinimus S.Balzekui atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Grožvydas Lazauskas bei Amerikos Lietuvių Vyčių organizacijos pirmininkė Frances Petkus.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA: iš kairės v.p. K. Oksas, v.p. V. Naudžius, pirm. G. J. Lazauskas, Suvažiavimo reng. kom. pirm. M. Marcinkienė, dr. B. Motušienė, v.p. V. Jokubaitis, B. Skorukšienė, antroje eilėje iš kairės - v.p. P. Bučas, v.p. St. Briedis, ALTO Čikagos sk. pirm. A. Repšienė, sekr. St. Dubauskas, v.p. V. Bildušas, K. Burba, A. Budreckas vietoj dr. V. Dargio, v.p. St. Balzekas, Jr. Trūksta: dr. V. Dargio, adv. S. Kuprio, E. Oželienės, J. Gaizūčio, I. Blinstrubienės.

Nutrauka: J. Tamulaičio

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS

53-ojo metinio suvažiavimo, įvykusio 1993 m. spalio 30 d. Chicagoje.

REZOLIUCIJOS

1. Suvažiavimas ragina JAV lietuvių vieuomenę aktyviai testuoti pradėtąją veiklą. Ta veikla dabar yra taip pat reikalinga kaip ir prieš 53 metus.

Kol JAV-ėse gyvena sąmoningi lietuviai, tol čia bus reikalinga ALT - juos vienijanti ir jų reikalus atstovaujanti organizacija.

2. Dabartiniai ALTO tikslai yra:

A. Testi ir stiprinti JAV vyriausybės itaigojimą šiais atžvilgiais: nepriklausomos Lietuvos saugumo, ekonominio gerbūvio Lietuvoje kėlimo, etnografinių Lietuvos sienų apjungimo.

B. Teikti Lietuvai visokeriopą paramą jai demokratėjant, vykdanč ekonomines reformas, apsisvalant nuo bolševikinio palikimo.

C. Ginti JAV lietuvių interesus Lietuvoje, ypač dėl pilnateisės pilietybės atstatymo, nuosavybės atgavimo, muitais nevaržomos humanitarinės pagalbos Lietuvai teikimo, JAV lietuvių investicijų Lietuvoje apsaugos.

D. Remti bendros pabaltiečių organizacijos JBANC'o darbus JAV-ėse ir Lietuvoje bei dėti ypatingas pastangas kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta iš Latvijos ir Estijos.

E. Siekiant Pabaltijo valstybių saugumo ir Rytų Europos stabilizacijos, reikalauti Rusijos kariuomenės išvedimo iš Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities ir tos srities pilnos demilitarizacijos.

F. Siekiant tolesnio Lietuvos demokratėjimo ir ūkinių reformų sėkmingesnio įgyvendinimo, raginti Lietuvos vyriausybę remti visų partijų ir sąjūdžių koaliciją.

3. Padėka JAV prezidentui W. Clinton'ui už jo pagalbą išvedant Rusijos kariuomenę iš Lietuvos ir pastangas išvesti Rusijos kariuomenę iš Latvijos ir Estijos.

4. Padėka kongresmenui R. Durbin'ui už pagalbą išvedant Rusijos kariuomenę iš Lietuvos bei jo pastangas patvirtinant pataisą prie ekonominės pagalbos Rusijai įstatymo, siejant jį su Rusijos kariuomenės išvedimu iš visų Pabaltijo valstybių.

5. Suvažiavimas dėkoja ALTO Centro ir skyrių valdyboms už jų finansinę paramą ALTO tolesnei veiklai.

Rezoliucijų komisija: pirmininkas - Kostas Burba, nariai - Vytautas Bildušis, Viktoras Naudžius, dr. Povilas Švarcas, dr. Jonas Valaitis.

PRISIMENANT DR. PIJŲ GRIGAITĮ

1993 m. spalio 16 d. sueina 110 metų nuo gimimo vieno iš Amerikos Lietuvių Tarybos ikūrėjų - dr. Pijaus Grigaičio. Jis gimė 1883 m. Suvalkijoje.

Universiteto studijas Pijus Grigaitis pradėjo Petrapilio universitete. Ten jis buvo aktyvus lietuvių studentų kultūriniame ir politiniame gyvenime. Jau tada buvo Lietuvos Socialdemokratų partijos veikėjas ir 1905 m. aktyviai dalyvavo Lietuvos revoliuciniame sąjūdyje. Už veiklą buvo rusų suimtas ir pasmerktas mirti. 1906 m. pabėgo iš Suvalkų kalėjimo ir atvyko į Ameriką. 1907 m. išvyko į Šveicariją, kur baigė teisės mokslus, o po to dar du metus studijavo filosofiją. Grįžęs Amerikon vėl aktyviai įsitraukė į lietuvių veiklą.

Čikagoje Pijus Grigaitis studijavo Čikagos universitete ir čia gavo teisių daktaro laipsnį.

Nuo 1914 m. jis ėmėsi redaguoti "Naujienas", kurias vedė ir redagavo iki savo mirties 1969 m.

Amerikoje dr. Pijus Grigaitis dažnai važinėdavo po didesnes lietuvių kolonijas, į kur jis buvo kviečiamas kaip geras kalbėtojas, oratorius.

Jis dalyvavo bendrose visų lietuvių srovių organizacijose kovai už Lietuvos išlaisvinimą.

Dr. Pijus Grigaitis buvo ALTO nuolatinis vykdomojo komiteto narys ir Centro sekretorius. Dalyvavo visose lietuvių delegacijose Baltuosiuose Rūmuose Lietuvos laisvinimo reikalais, taip pat JBANC'o veikloje. Dr. Grigaitis buvo ir

DEŠINĖJE:

SLA

Pildomosios Tarybos nariai per seimo atidarymą 1993 m.

lapkričio mėn.

2 d. Čikagoje.

Iš kairės:

dr. V. Dargis,

G. Meiliūnienė,

V. Kasniūnas,

dr. J. Stukas ir

N.Bayoras-

Romanas.

vienas iš BALFO organizatorių. Redaguodamas "Naujienas" jis buvo išauginęs jas į didelio tiražo dienraštį, kuris buvo populiarus ir Amerikos lietuvių tarpe ir Lietuvoje.

Dr. Pijus Grigaitis - kilnus laisvės kovų dalyvis. Jis visada giliai tikėjo Lietuvos prisikėlimu. Mes šiandien jį tokiu prisimename ir jam reiškiamo pagarbą!

● Lapkričio 21 dieną (sekmadienį) ALTAS ruošia politinį simpoziumą Balzeko LK muziejaus patalpose. Simpoziumo pradžia 5 val. p.p.

Šio simpoziumo rengimo komitetą sudaro: dr. Jonas Valaitis (pirm.), Stanley Balzekas ir pulk. Kazimieras Oksas. Pagrindiniu kalbėtoju bus žinomasis amerikietis žurnalistas, politinis komentatorius Paul Goble. Taip pat pasisakys lietuvių, latvių ir estų atstovai.

VII-TASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS prasidės lapkričio 24 d. 7 val.v., Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, 6500 Pulaski Rd., Čikagoje.

Ta proga Balzeko Muziejus surengs specialią parodą: Lietuvių imigracija į Ameriką: pionierių metai (1864-1914).

Visuomenė kviečiama atsilankyti į visus simpoziumo renginius.

Lietuvoje

B.N.
RENGIAMASI IV-JAM
SĄJŪDŽIO SUVAŽIAVIMUI

Šm. gruodžio mėn.18 d. nutarta sušaukti Sąjūdžio suvažiavimą. Anot jo garbės pirmininko Vytauto Landsbergio, galimi trys Sąjūdžio ateities variantai. Sąjūdis gali tęsti veiklą kaip savo įkurtos politinės partijos - Tėvynės Sąjungos - rėmimo organizacija, turinti daugiau visuomeninės organizacijos pobūdį. Arba - nutraukti veiklą, jei Sąjūdis savo suvažiavime nuspręstų, kad pagrindiniai Sąjūdžio uždaviniai, įskaitant Rusijos kariuomenės išvedimą ir Konstitucijos priėmimą, yra įvykdyti. Arba - Suvažiavime taip pat gali būti nuspręsta, kad Sąjūdis gali ir toliau egzistuoti, kaip politinė organizacija. Tai, V.Landsbergio nuomone, būtų blogesnis iš tų trijų variantas.

Galutinį sprendimą dėl Sąjūdžio ateities padarys suvažiavimas, o iki gruodžio mėn. 10 d. rajonuose ir miestuose vyks Sąjūdžio konferencijos.

VILNIUJE ŠVENTĖ

SKAUTYBĖS JUBILIEJŲ

Š.m.spalio 23 d. Mokytojų Namuose Vilniuje vyko Jubiliejinė skautų sueiga, minint skautybės 75-metį Lietuvoje. Spalio 24 d. Vilniaus Arkikatedroje už

skautiją Mišias atnašavo J.E.arkivyskupas A.J.Bačkis. Lietuvos Valstybinėje Martyno Mažvydo Bibliotekoje buvo atidaryta "Lietuvos Skautų Sąjungos 75-erių metų jubiliejus" paroda.

Lietuvoje skautai susiorganizavo vos tik atgavus pirmąją Nepriklausomybę 1918 m. Savo veikla išeivijoje skautai pradėjo 1945 m.

1988 m.lapkričio mėn.14 d. Vilniuje įsisteigė Lietuvos Skautų Sąjungos atkūrimo štabas.

MAŽINAMAS LIETUVOS ŽVEJYBOS LAIVYNAS

ELTOS pranešimu, Lietuvos vyriausybė, atsižvelgdama į Žemės ūkio Ministerijos pasiūlymą konkurso būdu perduoti 14 nenaudojamų Lietuvos valstybinės žvejybos laivyno įmonės JŪRA laivų.

Įmonė turi 128 žvejybos ir 6 pagalbinus laivus. Didesnė jų dalis naudojama daugiau negu 15 metų. Žuvų pagauinama mažiau negu pusė kaip anksčiau.

Apskaičiuojama, kad šiais metais JŪRA savo produkcija sumažės apie 20-30 procentų. Įmonės generalinis direktorius nurodo keletą sunkumų: finansuoti žvejybos ekspedicijas yra labai sunku, lengvatinės žvejybos teisės užsienio valstybėse yra sumenkėjusios, kitos visai prarastos, sensta laivynas,

/nukelta į 3 psl...../
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Ištrėmime Norvegijoje

D. R u g i n i s

/ Iš dienosraščio/

1. Stumia savo dienas žiltas 1944 m. liepos mėnuo. Vasara pačiame grožyje. Kvepia šienas, noksta laukuose javai, rugiai laukia pjovėjų. Tik vieno trūksta Lietuvoje - negirdėti linksmų pjovėjų dainų. Visi žmonės susirūpinę tartum kažko laukia. Yra tam ir pagrindas, nes jau kuris laikas vis artyn ir artyn girdisi artėjančio karo garsai. Ką atneš šis artėjantis siaubas, kur nubloks likimas? Tą klausimą gali išskaityti kiekvieno žmogaus veide.

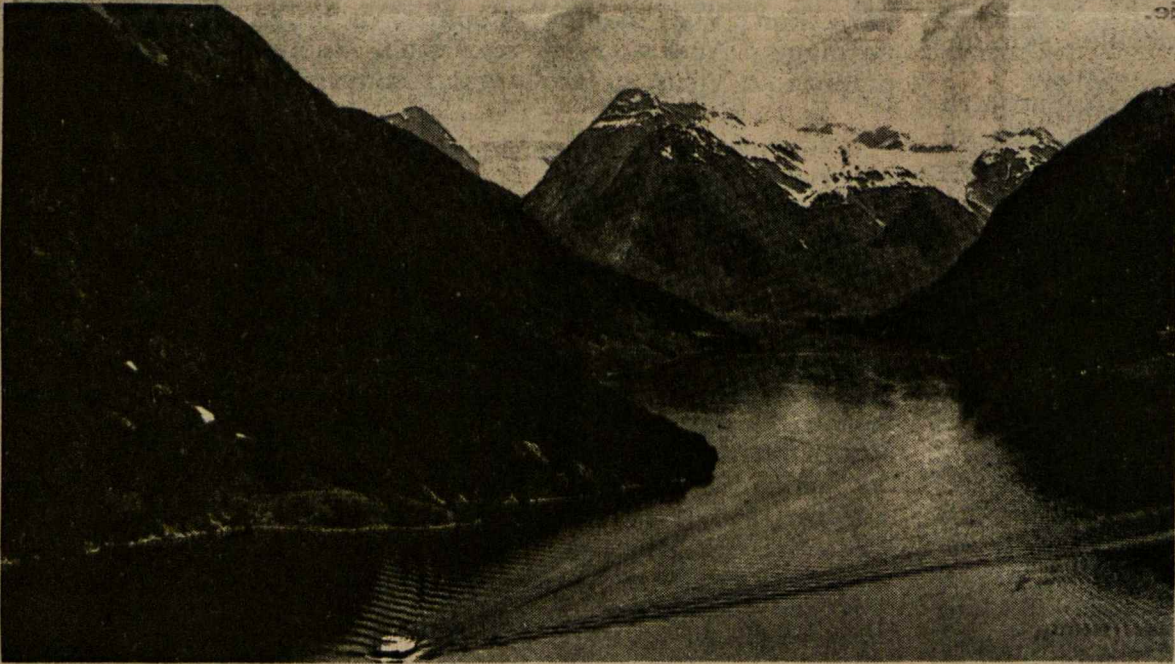
Žiaurus buvo okupantas hitlerininkas vokietis, bet sovietiškuosius rusus irgi mes žinome. Kiek lietuvių jis yra surijęs... Aišku, kad ir dabar atėjęs, jis neglostys.

Liepos 24 d. prasideda šios kelionės nuotykių, vargai ir vargeliai. Gražus rytas, pasikeliu pusryčiams iš lovos. Pavalgau, ateina mano draugas L.Prielgauskas. Su juo šiandien esam nutarę eiti į Tirkšlius pasižiūrėti, kas ten naujo, apsiklausinėti. Po pusvalandžio jau ir kelyje. Išeinant motina kažkodėl susirūpinusi, paliko man nemalonių jausmą.

Miestelyje nieko naujo, seni draugai ten pat, tik labai neįprastai darosi nuo tų stiprių trenksmų. Laukiame, patys nežinodami ko. Pavakaryje į miestelį atvažiuoja vokiečių žandarmerijos mašinos, pasiklausia kelio į Vieksnius, Mažeikius ir nudulka tolyn. Manome, kad tai atslūgstančio fronto ženklas. Pagaliau, keletas jų mašinų sustoja miestelyje. Aš, J.Danila ir Dulkė esame mokyklos vedėjo kambaryje. Pro langą pamatome ateinant 2 vokiečių karius. Kažkas įtartina. Dulkė buvo įkaušęs ir nuėjo groti prie pianino, o mudu su Danila sprunkame į kiemą. Čia atbėga valsčiaus viršaičio sūnus ir sako, kad vokiečiai gaudo vyrus. Mudu pašaukiame valsčiaus kieme dirbusį T.Kaminską, kuris kad ir nenorėdamas, pagaliau apsisprendžia ir mes užeiname už kūtės ir į pakalnėlę. Kiek paėję, užgirstame: "Ei, kom, kom." Atsisukame - gi tie patys du vokiečiai, moja prieiti artyn. Nutirpome, bet einame. Priėjus gatvelę, Danila norėjo žingsniuoti tolyn, bet vokiečiai kažka subliurba ir jis sustoja. Taip einam toliau visi kartu. Kaminskas nori kažką dar aiškintis, bet vokiečiai tik atsakinėja ja, ja, gut, gut, - ir viskas. Žiūrime- Vieksnių gatvę atvaro daugiau vyrų, miestelyje jau privaryta pusė rinkos. Stojame būrin. Žmonės išsigandę, moterys verkia, šaukia. Pagaliau paleidžia policiją, o mus sulaipina į sunkvežimį. Sąmyšyje moterys ir vaikai verkia, neša skubiai rūbus, lašinius ir kitą maistą. Nenorime imti. Iš kooperatyvo atneša rūkalų.

Pajudame pagaliau Sedos link ir nutolsta moterų ir vaikų verksmas. Keistos mintys šaudo galvoje. Sustojame Tirkšlių pušyne. Čia moterys atneša uogų, o sužinojusios, kad mus surinkę veža, pagavusios arklių atveža visą maišą maisto. Pagaliau vakarop pajudame Sedos link. Vienas vokiečiai sako, kad reikia mainyti uniformas. Mūsų vairuotojas moka lietuviškai, sako, kad mes būsime Kretingoje, prie apkasų darbų kokias penkias dienas. Na, manau sau, iš ten tai aš pabėgsiu. Gražiai vakarėja, kelias dulka. Mes net dainelę mėginame užtraukti... Pasirodo, kad mano Prelgauską sučiupo bežaidžiant bili-

(Nukelta i 4 psl....)

Charakteringas Norvegijos fjordas.

Lietuvoje

/.....atkelta iš 2 psl./

jo remontui stinga lėšų, tebevyksta ir organizaciniai nesklandumai.

Sudarytas planas palikti tikslai 43 naujausias ir labiausiai reikalingus žvejybos laivus, taip pat pasi-laikyti ir 6 pagalbinus laivus.

• ŠAKIUOSE atkurta prieš 150 metų pradėjusi veikti lietuvių evangelikų-liuteronų parapija.

Ši šventovė buvo statyta prieš 116 metų. Sovietų valdymo laikotarpiu joje buvo įsteigta kino salė, po to sporto mokykla.

Dabar pirmą kartą, ją atnaujinus, atvyko iš Šakių ir apylinkių apie 200 maldininkų.

• Didelį sujudimą sukėlęs "RESPUBLIKOS" žurnalisto nužudymas nenurimęs, nes sklinda įvairios versijos, kodėl nužudė ir kas nužudė.

Lietuvos Seimo narys dr.Kazys Bobelis pareiškė, kad Seime išsvarstant nusi- 1993.XL 10

kaltimų problemas, nebuvo gauta patenkinamų atsakymų iš Vidaus Reikalų Ministerio nei iš Generalinio Prokuroro. Nebuvo pasiūlyta jokių rimtų metodų kovoti su nusikalstamumu.

Kazys Bobelis, savo šeimos pritarimu, paskelbė \$12.000 premiją, jeigu bus surastas nusikaltėlis ir nubaustas.

Šis Bobelių šeimos fondas skirs premijas 10-tį metų. Fondą galės paremti ir kiti asmenys, pritaria kovai, ypač su smurtiniu nusikalstamumu.

KAUNO BATALIJONAS PASIVADINO VYTAUTO DIDŽIOJO VARDU

Atgavus rusų buvusias kareivines Panemunėje, Kauno "Geležinio Vilko" batalijonas savo dalinį pavadino "Vytauto Didžiojo" vardu. Ta proga vyko iškilmės, šio dalinio teritorijoje pasodintas iškilmių ažuolukas. Buvo leista apsilankyti karių artimiesiems ir visiems, kam įdomu kario gyvenimas.

Patalpos dar reikalingos gero pertvarkymo. Sienose dar rusiški užrašai, kai kur nublukę sovietinis

KODĖL NEATIDENGĖ HERKAUS MANTO PAMINKLO???

Š. m. rugsėjo 3d., kaip buvo skelbiama, turėjo vykti iškilmingas paminklinio akmens atidengimas HER-KUI MANTUI Narkyčiuose.

Iškilnių nebuvo. ELTOS korespondentui apie šį reikalą papasakojo "Tiesos" laikraštyje nr. 172 Prūsos ir Mazosios Lietuvos Fondo pirmininkė (kažkodėl rašoma "prezidentė") Virginija Kondratienė.

Narkyčiai - vietovė, kur prieš 720 metų žuvo Herkus Mantas. Jos tikslus dabartinis adresas: Rusija, Kaliningrado sritis, Černiachovskio rajonas, Meždurečjė. Iškilnių nebuvo dėl to, kad atidengti paminklinio akmens neleido Kaliningrado srities vadovybė. Buvo pasakyta, esą paminklinio akmens projektas nėra su ja suderintas ir jokio oficialaus leidimo jį statyti nėra duota. Tai netiesa.

Kilus idėjai įamžinti Didžiojo prūsų sukilimo vado Herkaus Manto atminimą jo žuvimo vietoje ir Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijai pritarus šiam sumanymui, buvo parašytas bendras raštas Kaliningrado srities Kultūros valdybos viršininkui I. Grečko. Tuo metu buvo rengiama Lietuvos ir Kaliningrado srities kultūrinio bendradarbiavimo programa, tad nuvykę šiais reikalais į Kaliningradą Lietuvos atstovai aptarė ir Herkaus Manto atminimo įamžinimo klausimą.

Viskas buvo sutarta, oficialus mūsų raštas: persiustas Černiachovskio vadovams - jiems pavesta spresti konkrečius paminklinio akmens statybos klausimus. Bendrą raštą tiesiogiai Černiachovskio vykdomojo komiteto pirmininkui 1991 m. gegužės mėnesį nusiuntė Lietuvos kultūros fondo, Kultūros ir švietimo ministerijos, Prūsos ir Mazosios Lietuvos fondo vadovai. Dar prieš tai buvo nusiųstas laiškas ir tarybinio kultūros fondo Kaliningrado skyriaus pirmininkui.

1991 metų gegužės 31 dieną Černiachovskio vykdomasis komitetas savo posėdyje nusprendė pritarti Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos siūlymui įamžinti Herkaus Manto atminimą - pastatyti paminklinį akmenį jo žuvimo vietoje už Lietuvos lėšas (sprendimo Nr. 148). Berežkovsko kaime tarybai rekomenduota šiuo tikslu skirti žemės sklypą (0,12ha).

Berežkovsko kaimo tarybos 21-ojo šaukimo penktojoje sesijoje nusprendžiama skirti 0,15ha žemės sklypą gyvenvietėje Meždurečjė Prūsų sukilimo H. Manto paminklinio akmens statybai.

Norėčiau pabrėžti, kad bendradarbiavimas su Kaliningrado sritimi užima išskirtinę poziciją Lietuvos ir Rusijos kultūrinių ryšių sutartyje, kurią Vilniuje ir Maskvoje pasirašė šių dviejų valstybių ministerijų vadovai.

1991 m. gruodžio 3d. Prūsos ir Mazosios Lietuvos fondas sudarė sutartį su skulptoriaumi S. Indrašiumi. Skulptorius įsipareigojo ne vėliau kaip iki 1992 m. birželio 30d. pateikti fondui visiškai užbaigtą darbą - paminklinį akmenį Herkui Mantui. Skulptoriui talkino architektas G. Rutkauskas.

Darbas seniai užbaigtas. Trijų dalių kompozicija iš granito simbolizuoja sukapotą žaltį. Bet...jau antrą kartą skelbiamos šio paminklinio akmens atidengimo iškilmės vis neįvyksta. Kodėl? - pakartodama žurnalistės klausimą, užbaigia savo interviu ELTAI V. Kondratienė. ELTA

šviežios daržovės ir kiaušiniai. Ypač pabrango laikraščiai, žurnalai ir knygos, medicinos ir sveikatos reikmenys, raštinės reikmenys, avalynė.

Kai kurios buitinės paslaugos irgi pabrango - drabužių cheminis valymas, kirpyklų patarnavimas, namų remontas, batų taisymas.

MIELI TAUTIEČIAI TOLIMOJ ŠALY!

Įvairių kartų sesės ir broliai, kurie jaučiatės širdimi susiję su Lietuva, neabejingi jos likimui, įdėmiai perskaitykite šiuos žodžius.

Nepriklausoma Lietuva po 50 metų okupacijos neša sunkią sovietizmo naštą. Tai glūdi žmonių galvosenoje ir elgsenoje, bloguose papročiuose ir pazeistose dorovėje. Vieni priešinas, nori, kad Lietuva tą naštą nusimestų, o kiti ja naudojasi.

Tėvynės Sąjunga - Lietuvos konservatoriai, tautos reikmių paskatinta ir Sąjūdžio sprendimu įsteigta partija, užsibrėžė tikslą, kad Atgimimas, kurio dalyviais ir liudininkais visi buvome, apimtų žmonių dvasią ir pakeistų Lietuvos gyvenimą iš tikrųjų.

Be tokio giluminio Atgimimo sunku bus Lietuvai pakilti ir patikėti savimi, o juk nusivilyme ir Nepriklausomybė gali būti prarasta.

Nepriklausomybė ir demokratija neatskiriamos. O demokratija Lietuvoje nūnai pažeidžiama, nes nevertinama, nesuprantama, peikiama kaip "silpnumas". Todėl ji yra pavojuje.

Mes norime, kad atgimtų Lietuvoje dorovė ir atsakomybė, kurios ir demokratinėms institucijoms teikia tikrąjį turinį.

Mes norime, kad žmogus Lietuvos valdžios įstaigose nebūtų stumdomas ir žeminamas, kad jo nuosavybė nebūtų dar kartą atimama ir parduodama kam kitam. Mes norime pagarbos žmogaus teisėms ir žmoniškų įstatymų, kurie nenusižengtų toms teisėms. Mes norime parengti naujų Lietuvos valdininkų kartą, rasti arba išauginti demokratinės tradicijos teisėjus ir kariuomenės vadus.

Tam reikia Jūsų dalyvavimo ir pagalbos.

Mes norime, kad Lietuvoje po rinkimų nebūtų keičiamas rinkimų įstatymas ir po to taikomas atgal, pagal naują įstatymą ir be naujų rinkimų keičiant praėjusių rinkimų rezultatus, brutaliai išvarant prisiekusius Seimo narius.

Mes norime, kad Lietuvoje neįsigalėtų visuotinė korupcija ir organizuotų nusikaltėlių pasaulis neprasiskverbtų į valdžios įstaigas, pakirsdamas, pirkdamas ir parduodamas Nepriklausomybę.

Mes norime, kad Lietuvoje nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nebūtų varžoma žodžio laisvė, kad parlamentinė opozicija turėtų praktišką bei įstatymo garantuotą teisę netrukdomai išdėstyti savo pažiūras žmonėms per Valstybinę televiziją ir kad nebūtų naikintos nepriklausomos TV programos.

Mes norime, kad Lietuvos Prezidentas nemeluotų.

Mes norime, kad Lietuvoje nebūtų tyčia žlugdomi laisvi ūkininkai ir stabdomos smulkiųjų verslų atsigavimas.

Mes norime, kad Lietuvos laisvės priešininkai nesityciotų iš laisvės kovotojų ir jų atminimo.

Mes norime bendradarbiauti su Jumis, kad Lietuvoje prašviesėtų, kad žmonės Tėvynėje turėtų vilties ir džiaugtųsi laisve.

Tam reikalingas švietimo, aiškinimo ir politinis darbas, reikalingas nuolatinis ryšys.

Telkimes į Tėvynės Sąjungą, steikite jos skyrius užsienyje, suburkite platų rėmėjų ratą.

Kaip kvietė Maironis kur kas juodesniais laikais: "sustoję į darbą už mylimą šalį, prikelsime Lietuvą mus

Su meile ir pasitikėjimu pasirašo:

Vytautas Landsbergis Tėvynės Sąjungos pirmininkas

pasirašo: Gediminas Vagnorius, Tėvynės Sąjungos Valdybos pirmininkas

Vilnius, 1993m. spalio 25-ąją, Konstitucijos metinių dieną

Beautiful Vilnius. We fly you there more often.

Lufthansa has daily flights from Canada to Germany and from there 7 weekly nonstop flights to Vilnius. Add to this our attractive tariffs*, our friendly in-flight service and you'll discover why

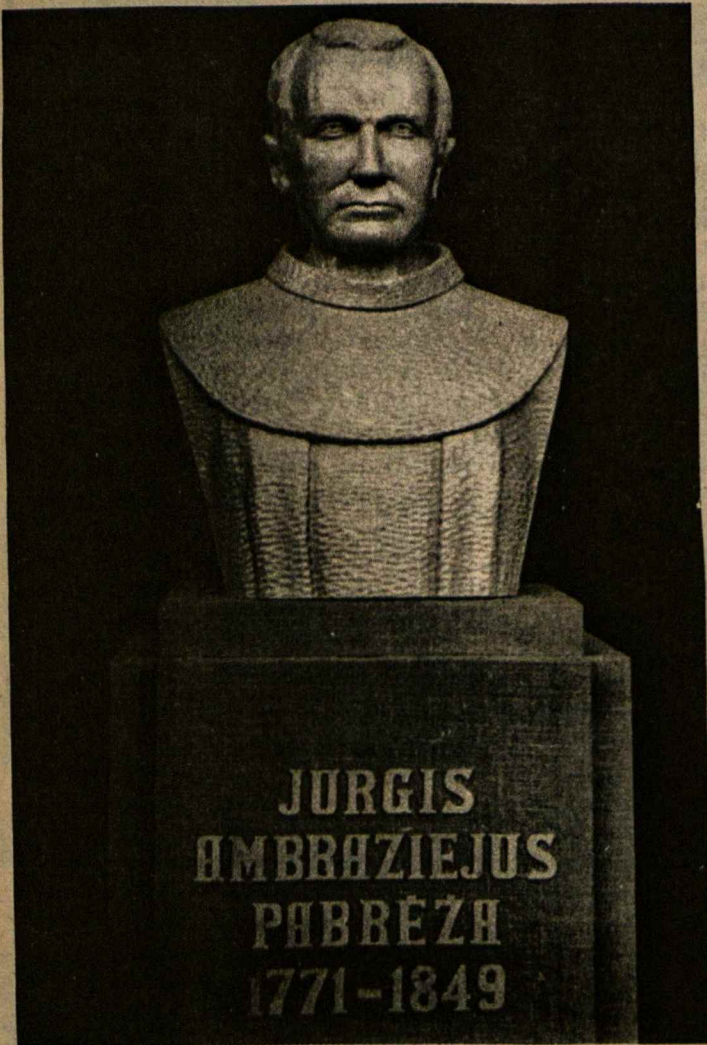
more international travellers fly Lufthansa to Central and Eastern Europe than any other airline.

* For the best price ask your Travel Agent or call Lufthansa 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

JURGIS AMBRAZIEJUS PABRĖŽA. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M. Monografija. Roma, 1993. 294 psl. Didelio formato, gausiai iliustruota įdomios asmenybės monografija. Kaina nepažymėta. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidinys.

SUPAŽINDINAME SU KNYGOS ĮVADU:

Šios knygos autorius - tėvas Viktoras Gidžiūnas OFM nėra plačiai Lietuvos visuomenei gerai pažįstamas. Jo vardą geriau įsidėmėjo tik tie, kurie skaitė Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimo darbus ar tos pačios Akademijos mokslo darbus, kur tėvas Viktoras yra išspausdinęs keletą didelės apimties straipsnių. Užtat tėvas Viktoras labai gerai pažįstamas daugeliui Amerikos lietuvių - jis bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, aktyviai dalyvavo New Yorko Katalikų Mokslo akademijos židinio veikloje, mokytojavo pranciškonų šv. Antano berniukų gimnazijoje Kennebunkpore, buvo ateitininkų dvasios Tėvas, vadovavo pranciškonų tretininkų veikimui,ėjo įvairias atsakingas pareigas vienuoliijoje. Bet visą savo gyvenimą tėvas Viktoras išliko istoriku. Žvelgiant į jo gyvenimą, vartant jo archyvą belieka stebėtis, kaip jis surasdavo laiko ir energijos prisėsti prie istoriko studijų, kurios, kaip žinia, reikalauja ir laiko, ir kruopštumo, ir susikaupimo. Lyginant su kitais lietuvišiais istorikais, dirbusiais užsienyje, lyg ir nelabai daug tėvas Viktoras Gidžiūnas tėra parašęs, bet, pasigilinus į jo gyvenimą nuostabū, kad jis yra tiek parašęs.

Vincas Gidžiūnas gimė 1912 metų rugsėjo 5 dieną Marinkos kaime, Simno valsčiuje, mokėsi Kauno Pavasario suaugusiųjų gimnazijoje, vėliau - Kretingos pranciškonų gimnazijoje. 1934 metais įstojo į pranciškonų ordoną ir gavo Viktoro vardą. 1937 metais buvo išsiųstas teologijos studijai į Romą. 1940 metų gegužės 2 dieną gavo kunigystės šventimus. Prasidėjusi sovietinė okupacija ir represijos prieš Bažnyčią Lietuvoje neleido tėvui Viktorui ir dar keliems lietuviškiems studijavusiems jo konfratams grįžti į Lietuvą. Jie liko tęsti studijas Italijoje. 1941 metais Viktoras Gidžiūnas įstojo į Popiežiškąjį šv. Antano Pranciškonų universitetą, kur studijavo Bažnyčios istoriją. Savo studijų tema pasirinko ankstyvąją šv. Pranciškaus ordono istoriją Lietuvoje ir 1945 metais apgynė daktaro disertaciją De fratribus Minoribus in Lituania; Usque ad definitivam introductionem Observantiae, (1245-1517).

Gyvendamas Romoje tėvas Gidžiūnas aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomenės veikloje; tuo metu Romoje gyvenę lietuviai prisimena jo pamokslus, jo vadovautas rekolekcijas, jo rūpestį studentų pabėgėlių buitimi. 1946 metais tėvas Viktoras atvyko į Jungtines Amerikos valstybes, kur tik buvo pradėję kurtis lietuviai pranciškonai. Darbo pakako. Pranciškonai kūrė berniukų gimnaziją, perstatinėjo vienuolyną ir statė koplyčią Kennebunkpore, organizavo lietuvišką leidybą ir kultūros židinio veiklą Brooklynėje, rūpinosi lietuvių sielovada. Tėvas Viktoras dirbo, kaip ir kiekvienas jo brolijos narys - negailėdamas jėgų. Tuo pat metu pačiais įvairiausiais klausimais rašė lietuviškoje spaudoje - Aiduose, Ateityje, Druage, Darbininke, Tėviškės Žiburiuose, šv. Pranciškaus Varpelyje. Pradėjęs rengti ir leisti Lietuviškąją Enciklopediją, išitraukė ir į šį darbą ir parašė daugumą straipsnių apie vienuolijas. Visus darbus dirbdamas, tėvas Gidžiūnas neužmetė ir Bažnyčios istorijos studijų. Jis tebesidėmėjo savo vienuolių istorija, rinko medžiagą kitų vienuolių istorijai Lietuvoje, rinko medžiagą apie lietuvių katalikų veiklą Amerikoje, domėjosi ankstyvąja Lietuvos valstybės istorija.

Pats medžiagos rinkimas buvo ilgas ir vargingas darbas. Tėvas Viktoras susirašinėjo su savo draugais Romoje, su savo konfratrais Lenkijoje ir siųsdinosi į Ameriką archyvų mikrofilmus, knygų fotokopijas. Negalėdamas pats tiesiogiai dirbti archyvuose jis vis tik surinko labai daug Lietuvos vienuolių liečiančios medžiagos iš Romos ir Vatikano archyvų. Šiame darbe jam daug padėjo Romoje gyvenę jo kolegos ir tautiečiai - kun. Rapolas Krasauskas, kun. dr. Paulius Jatulis, kun. prof. Paulius Rabikauskas, kurie, dirbdami archyvuose, daug dalykų išrašydavo arba nukopijuodavo ir Viktorui Gidžiūnui. Jis paskelbė studijas apie Duns Skoto pasekėjus Lietuvoje, apie Benedikto regulos vienuolijas Lietuvoje, pradėjo rinkti medžiagą Lietuvos Bažnyčios istorijai, buvo užmetęs studijas apie Vytauto Didžiojo santykių su Bažnyčia apmatius...

Sunku tiksliai pasakyti, kada tėvas Gidžiūnas sumanė parašyti knygą apie vieną žymiausių Lietuvos pranciškonų - Jurgį Ambraziejų Pabrėžą. Gal būt, kad pirma idėja atėjo apie 1949 metus - minint Pabrėžos mirties šimtąsias metines, - buvo pats laikas prisiminti tėvo Augustino Dirvelės rūpestį išspausdinti dokumentinę Pabrėžos biografiją ir pradėti beatifikacijos bylą.

Be jokios abejonės pasiryžimą sustiprino ėmusios Lietuvoje rodytis publikacijos, kuriose Pabrėža buvo pristatomas kaip prastas kunigas, kaip ne savo laisvą valia įstojęs į pranciškonus. Tėvas Viktoras labai aštriai reagavo. Atrodo, kad nemaža vaidmenį bus suvaidinusi V. Misevičiaus apybraiža "Žmogiškoji tragedija", pasirodžiusi 1959 metų lapkričio mėnesio PERGALEJE. Tuo pat metu tėvas Viktoras jau susirašinėjo su savo kanfratrais - broliukais pranciškais, pasilikusiais Lietuvoje. Brolis Mykolas Tamošiūnas buvo pagrindinis jo pagalbininkas renkant medžiagą apie Pabrėžą Lietuvoje. Jis buvo išgelbėjęs dalį Kretingos pranciškonų bibliotekos rankraštyno. Tėvui Viktorui jis nurašė ir laiškais pasiuntė mašinraštyje likusią Kretingos pranciškonų gimnazijos direktoriaus, didelio Pabrėžos gerbėjo P. Rūškio studiją apie Pabrėžą. Brolis Mykolas rinko ir siuntė tėvui Viktorui viską, kas Lietuvoje pasirodydavo apie Pabrėžą. Gidžiūno archyve išliko ne tik Mokslo ir gyvenimo, Mūsų gamtos, Mūsų girių, bet ir rajoniniu laikraščiu skelbti straipsniai, net nuplėšiamų sieninių kalendorių lapeliai. Įvairiais keliais Gidžiūnas gavo išlikusių Pabrėžos rankraščių fotokopijas arba mikrofilmus. Jis labai rimtai ėmėsi studijuoti dvasinius Pabrėžos raštus - jo archyve yra likę daugybės Pabrėžos pamokslų konspektai, vertimai, aprašymai.

Tėvas Viktoras neturėjo ypatingai lakios fantazijos, nemėgo hipotezių istoriniuose veikaluose, buvo labai kruopštus, dažnai netgi smulkmeniškas, tad medžiagą knygai jis rinko labai lėtai. Ėmė skelbti nedidelius straipsnius apie Pabrėžą, paskaitė keletą paskaitų, bet prie knygos vis dar nesėdė.

Knygą rašyti jis ėmėsi apie aštunto dešimtmečio vidurį, bet, ir pradėjęs rašyti, dar vis rinko medžiagą, keitė darbo kompoziciją, struktūrą. 1979 metais Gidžiūnas susirašė su savo buvusiu mokytoju Kretingos pranciškonų gimnazijoje Juozu Poviloniu, kuris buvo paskelbęs keletą straipsnių apie Žemaičių etnografiją Pabrėžos pamoksluose. Juozas Povilonis nuo 1937 metų Kretingos vienuolyno gvardijono tėvo Augustino Dirvelės prašymu rinko medžiagą dokumentuoti Pabrėžos biografijai, kurią pranciškonai norėjo panaudoti beatifikacijos bylą pradėti. Tokios biografijos metmenis buvo parašęs P. Rūškys, bet tėvas Augustinas nebuvo jį patenkintas, norėjo, kad biografija būtų parašyta vaizdingesne kalba. J. Povilonis darbą buvo pradėjęs, bet 1950 metais visa medžiaga buvo sunaikinta. Povilonis pasiuntė Gidžiūnui naujausios medžiagos apie Pabrėžą - ir, įvertindamas esamą studijų lygį, ragino jį atsidėti darbui: "Visus darbus reikėtų mesti, kad užbaigtumėt šią studiją... jei Jūs neužbaigsit, vargiai per šimtą metų ar kas atsiras, kuris panorės sėsti prie šio darbo".

Prie Pabrėžos monografijos tėvas Viktoras dirbo labai įtemptai, bet kitų pareigų irgi nemazgėjo, tad darbas stūmėsi į priekį lėtai. Be to, tėvas Gidžiūnas buvo užmojęs aprepti ne tik visą Pabrėžos gyvenimą ir veiklą, bet ir labai didelę savo veikalo dalį paskyrė Pabrėžos pamoksluose atspindėtiems žemaičių papročiams - čia jam įtaką, matyt, bus padariusi J. Povilonio studija. Labai kruopščiai Gidžiūnas išstudijavo Pabrėžos dvasinį gyvenimą, apibūdino jį kaip kuniga, jo pasiryžimą stoti į pranciškonus tretininkus, paneigdamas visus nepagrįstus teiginius apie "atsitiktinę" ar netgi prievartinę Pabrėžos kunigystę. Analizuodamas Pabrėžos pamokslus ir kitus dvasinius rašinius jis iškėlė Pabrėžos - katecheto ir krikščioniškos moralės skleidėjo vaidmenį.

Rankraštį Gidžiūnas tobulino, redagavo, nes rašė jį sunkiai, kalbos lakumu pasigirti negalėjo. Ko gero varžė ir gilus kuklumas, vidinis drovumas, kurį maskuodavo, gerai jį pažinojęs liudijimų, labai išoriniu kartais oficialiu, kartais teatrališku elgesiu. Ne vienas prisimena tėvą Viktorą buvusį labai nuosirdų ir jautrų bet tie, kas jį pažinojo mažiau, teigia, kad būdavo ir labai atsiribojęs, kad savo emocijų nerodydavęs. Kaip ten bebūtų, visi Gidžiūno veikalai parašyti sausai, jie labai faktografiški, savo santykio su aptariama medžiaga istorikas niekur neišsako, stengdamasis būti objektyvus ir neutralus. Todėl kiekvienas Gidžiūno darbas jo paties perrašytas bent du - o dažniau tris kartus. Taip perrašyti buvo ir pirmieji jo knygos apie Pabrėžą skyriai. Bet, norėdamas darbą kiek įmanoma paskubinti, dar viso darbo nebaigęs tėvas Gidžiūnas ėmė tartis su Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Centru dėl knygos išleidimo ir 1983 metais pirmąjį skyrių perrašė mašinėle ir pasiuntė į Romą tėvui Antanui Liuiamai, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos prezidentui. Prof. Liuiama gautą rankraštį atidavė rinkti, tuo išgąsdinęs patį autorių. Bet, toks prof. Liuiamos sprendimas paskatino tėvą Viktorą intensyviau dirbti prie knygos. Jo sveikata tuo metu jau ėmė šlubuoti, jautėsi širdies negalavimas. Netrukus į Romą iškeliavo antro skyriaus dalis bei Priedai.

Gidžiūnas kaip tik ruošėsi prisėsti prie paskutinio skyriaus - apie mokslinę ir patriotinę Ambraziejaus Pabrėžos veiklą. Nelabai gerai besijausdamas gamtos mokslų srityje, jis pradėjo susirašinėti su prof. Ėringiu, ir prašė jo pagalbos redaguojant skyrius apie Pabrėžą - botaniką ir gydytoją. Deja, šių skyrių jis pats niekada nebeparašė.

1984 metų sausio 30 dieną tėvas Viktoras Gidžiūnas mirė. Jo pradėtos spausdinti knygos korektūros taisė kun. R. Krasauskas. Lietuviai pranciškonai rūpestingai surinko visus tėvo Viktoro rankraščius ir knygas. Didžiąją jo bibliotekos dalį tuometinis provincionas Paulius Baltakis atidavė saugoti į ALKA, mažesnės mokslinės vertės knygos ir keletas rankraščių iš Brooklyn'o, kur T. Viktoras gyveno prieš mirtį, buvo perkelta į Kennebunkportą.

Rinkdama medžiagą savo moksliniam darbui apie XVIIa. Lietuvos dvasinį gyvenimą 1991 metų pavasarį kreipiausi į provincioną T. Placidą Barių, klausdama ar galiu susipažinti su T. Viktoro Gidžiūno palikimu. Gavau malonų kvietimą atvykti. Archyvą radau kruopščiai supakuotą, bet nesutvarkytą. Tačiau paties T. Viktoro būta labai tvarkingo ir metodiško, tad atrasti siūlo galą nebuvo labai sunku. Per mėnesį padariau archyvo aprašą ir susipažinau su rankraščiais. T. Placidas paklausė, ar būtų įmanoma pabaigti T. Viktoro darbą apie Pabrėžą. Iš pradžių dvejojau, bet smulkmeniškas Gidžiūno pasidarytas planas leido sekti jo idėją. Iš pradžių pats tėvas Viktoras buvo galvojęs kaip galima plačiau aprašyti botanines Pabrėžos studijas, bet vėliau planą pakeitė, nes buvo išspausdinti keli straipsniai Lietuvoje šia tema. Jis apsisprendė Pabrėžos mokslinę ir pilietinę veiklą sutalpinti vienoje dalyje. Knygą turėjo užbaigti skyrius apie Pabrėžos vertinimą vėlesniais laikais

ir jo asmens svarbą mums. Savotišku "paskutiniu lašu" buvo J. Povilonio Naujajame Židinyje išsakyta viltis, kad studija apie Pabrėžą vis tik išvys dienos šviesą.

Gerai suprasdama, kad esu tik rekonstruktorė, ėmiausi darbo, stengdamasi kuo mažiau kištis į tai, kas T. V. Gidžiūno buvo užsirašyta, sekti jo kompozicinius apmatius. Rankraštyje buvo likę šeštasis ir septintasis antrosios dalies skyriai. Trečiąją dalį teko visą "sukonstruoti" iš kartotekoje buvusių užrašų. Rėmiausi taip pat dviem T. Viktoro skaitytomis paskaitomis, kuriose geriausiai matyti, ką jis norėjo trečioje dalyje parašyti. Skyrių apie vėlesnius Pabrėžos vertinimus teko rasyti visai savarankiškai, nes Tėvo Viktoro apmatų šiai daliai nebuvo likę - radau tik jo mašinraštį, kuriame labai aštriai diskutuojama su "marksistiniais" Pabrėžos vertinimu Tarybų Lietuvos spaudoje. Nūnai, marksistinei ideologijai žlugus, bent jau Rytų Europoje, nebeaktualus buvo labai aistringas ginčo tonas, o pagrindinis Gidžiūno kritikuotas teiginys - kad Pabrėža buvo blogas kunigas ir kad pašaukimo iš viso neturėjęs - paties T. Viktoro yra nuosekliai paneigtas ankstesniuose knygose skyriuose. Tad padariau kaip ir bibliografinę apžvalgą bei pabandžiau nubrėžti šio laikotarpio tokias gaires - kuo Pabrėža yra aktualus darbiniam Lietuvos dvasiniam gyvenimui. Esu įsitikinusi, kad Pabrėžos dvasingumas dar susilauks specialių studijų. Džiaugiuosi, galėdama prisidėti prie šios knygos išleidimo ir tuo pagerbti du Lietuvos provincijos pranciškonus - Tėvą Jurgį Ambraziejų Pabrėžą ir Tėvą Vincą Viktorą Gidžiūną, visą savo gyvenimą pašventusius tarnauti Dievui, artimui ir gimtai žemei.

Putnam 1991 liepos 31, Sv. Ignaco Lojolos šventėje.
Irena Vaišvilienė

(Atkelta iš 3 psl. .. IŠTRĖMIME NORVEGIJOJE)

jardą. Baigiantis saulei leistis, sustojame Sedoje. Eina kalbos, kad gal dar paleis. Bet nieko nesidaro. Vieną sykį, momentą nutaikęs, iš mašinos išslydo Lipskis ir dūmė į priešais esančio namo duris, po jo Dima. Po truputį vienas po kito pradėjo ir kiti smukti. Bėgančių gatvę padai kaukši. Ruošiuosi ir aš taip pat išnykti, tik - "Halt", - na, ir pasileikam vietoje, laukdami, kas čia bus toliau. Liepia atsisėsti mašinoje. Po kiek laiko atvaro P. Turčinską bardamas vokiečių. Girdėjome šaudymą, sako, kad vienas bėglys nušautas. Matyt, kad ir daugiau sunkvežimių su žmonėmis yra atgabendų. Dabar mus visus saugoja, pabėgti negalima.

Vakare vėl veda prie paruošto valgio. Gal ir galėčiau pabėgti, bet nenoriu skirtis nuo draugų. Po vakarienės parvaro atgal ir liepia nakvoti kieme. Atrodo, per žiauri tokia nakvynė ir namus prisiminus, pasidaro liūdna. Taigi, pradeda aiškėti, kad mes nebelaivai. Šis antradienio vakaras jau antras toks...

Po kiek laiko išlaipina iš sunkvežimių ir sustato, rikiuotėn. Pasilimam ir bėgusių draugų ryšulius, ir sunkų maisto maišą. Suvaro į didelę salę ir susodina į suolus. Tikimės, gal rytą paleis. Kertame įduotus lašinius. Tirkšliška laikomės krūvelėje, pasiūkaujame gerti einantį gerą draugą Z. Pikelį. Jis sėdasi prie mūsų, pasidaliname valgiu, nes jis mažai ką turi. Laukiame ryto. Atsigulti nėra kur. Visi mamos išlepinti vaikeliai pajuntame, kaip nesmagu. Anskti rytą sukiame, tačiau nemanoma mūsų paleisti, o visus suvaro atgal į sunkvežimius.

Pasileidžiame gelsvais Žemaitijos vieškeliais anksčiau rytą. Žmonės dar tik keliai iš patalų. Praleikiam kėlis miestelius. Pasiekus Kretingą, mus suvaro į vieną baraką, kuriame pirtis. Pradeda rodytis ir Luftwaffės kareiviai. Pradeda aiškėti, kas manęs laukia. Pirtis visus atgaivina. Suėjus į kiemą, vienas karininkas pasako kalbą ir praneša, kad mes vyksime į "gražiąją Vokietiją" ir būsime ten kareiviai. Išduoda katiliukus ir šaukštus, nuveda į stotį, duoda valgyti. Parvedus atgal, turime pereiti komisiją ir iš jos išsineame jau kareiviškomis uniformomis. Komisijoje tikrina akis, apsimečiu esąs silpną akių, manau, gal paleis, bet ne: išduoda rūbus ir baigta. Tik keli dėl silpnos sveikatos buvo nepriimti, visi kiti - senesni ar jaunesni - jiems tiko. Liepia supakuoti savo rūbus, sako siųs juos mūsų namiškiams. Įdedu į rūbus raštelį.

Kadangi nuvargęs, greitai užmiegu. Trečiądienio rytą, liepos 26 d. pabundame sušalę, nes naktį truputį lijo. Surikiuoja ir vėl gabena į stotį. Ten gauname šiltos kavos ir 3 dienom maisto. Pavalgę tuojau nueiname į vagonus. Po pusvalandžio prisikabina garvežys ir mes pajudame iš stoties. Širdyje liūdna, nors rytas gražus. Sugiedame Himną, ir - Sudiev, Lietuva... Po 15-kos minučių jau Klaipėdos krašte. Žvalgomės į pralankančius vaizdus. Matome - jau kertami rugiai, o traukinys dunda mus veždamas nežinomam likimui. Prieš saulėlydį pravažiuojam Nemuną ir atsiduriame Tilžėje. Atvažiuom į stotį ir - kas gi čia? Visur pilna dūmų, ugnies. Pasirodo, Tilžė paversta griuvėsiais, dega ištisi ešalonai. Mums, nepratusiems prie tokių vaizdų, tai sudaro žiaurų įspūdį. Pagaliau pajudame iš šitos visos velniavos. Žmonės būriais bėga iš miesto. Mūsų traukinys, kiek pavažiavęs, sustoja miškelyje, nes yra lėktuvų puolimo pavojus. Ruošiamės gulti ant drožlių traukinyje pirmą naktį - jau svetimoje žemėje. Kiti negula, šnekasi, girdisi lėktuvų ūžesys. Naktį prabudęs girdžiu patrankų šaudymą, lėktuvų ūžimą ir matau šviestą, besiveržiančią į vagoną nuo iškabinėtų lempų, ir vėl užmiegu.

Liepos mėn. 27 d. rytą pabundu Insterburg'e. Stotis pilna ešalonų, ir vėl pajudame. Pro akis slenka gražūs Rytprusių vaizdai. Čia, pasirodo, daug geriau ir gražiau gyvenama, negu Lietuvoje. Bandome įsileisti į linksmesnes kalbas, po truputį nuotaiką taiso lietuviški lašiniai.

Prieš piet pasiekiamo didžiulio Karaliaučiaus stotį. Pirmą kartą labai nustebina didelis dengtas peronas ir daugybė traukinių. Ilgai čia mes nesisvečiuojame ir vėl keliaujame tolyn. Gražūs vokiečių laukai skrenda pro akis, gražiais medžiais apsodinti plentai, ūkiai, laukai, gyvulių bandos. Lekiam pro kaimus, miestelius, vis tolyn nuo gimtosios žemės. Vakarp atvykstame į Elbing'ą, prieš pat vakarą - jau esame Marienburg'e. Sustojus mūsų taip labai griežtai nebesaugoja. Iš stoties matome ir garsiąją Marienburg'o pilį, kurioje buvo nužudytas D.L.K. Vytauto vaikai. Ruošiamės nakvynai.

/bus daugiau/

Šios Vasaros Vinjetės Lietuvoje

Birutė Nagienė

Julija Jekentaite
(iš poezijos rinkinio "SMILGOS TARP AKMENŲ")

Birutė Nagienė draugauja su Žalčiu

7. P a k e l ė j e

Smagu buvo keliauti į Druskininkų pusę. Maloni šviesa glėbė vieškelį, nuostabų, atrodo nesibaigiančią, miškų žalumą ir tas rausvai auksiniai kamieniai aukštas pušis. Ir šienaujamas pievas. Lėtai žingsniuojančius vienas kitą, nešančius atsargiai ant iškelto grėblio kupetas šieno į vežimus ar sunkvežimius. Sen bei ten grėbiančias moteris, laibakojus gandrų, karvių bandas, išstisus laukus, pražydusius lubiniais (prisiskyniau jų sėklų) ir pakelės griovius, nupliekstus skaisčiomis aguonėlių ugnelėmis. Sustojome. Neištverus prisiskyniau tų žolynų, žolynėlių, žiedelių, žiedų... O aguonėlės lapeliai - trapūs kaip drugio sparnai. Skyniau tik vos prasiskleidusias. Jos atlaikė iki pat Druskininkų, kur atsigavo didelėje vandens vazoje.

Padulksnoja lietutis iš debesėlio, ir vėl viskas nušvito. Laumės juosta dvigubu lanku sujungė abi kelio puses.

Kur ne kur matosi trobesių grupelės. Kur ne kur - jaukūs čerpių stogai. Vaikigaliai po du ar tris susibūrę, pakelėje laiko iškėlę rankose stiklainius su jau prisilpusiomis mėlynėmis, prisiuogavę pamiškėse.

Pravažiuojame beveik ant griovio krašto besišalsiančią juodmargę, šalia jos paklusniai stovėjo kita ir leidosi melžiama mažos, liesos moterytės.

"Sustokime čia, prie to ežero",- pasiūlė mus vežusi Gražina Gediene, METŲ žurnalo darbuotoja. Ši sustojimo vieta mėgiama ir poeto Sigito Gedos. Baltas smėlis ir virš pečių šiurkščios smilgos apaugusios krantą. O pasitinka-medžio skulptūra- karūnuotas Žaltys. Tolumoje, vandenyje ramiai ir išdidžiai plūduriavo balta gulbė. Kažkieno įdomiai sugalvota apipavidalinti priėjimą prie ežero, tačiau neužbaigta. Dar mėtėsi kažin kokie pagaliai aplinkui, o trūko ir Eglės, ir jos trijų vaikų, ir gal kokių nors vartų...

Pravažiuojam mielą miestą (beveik respubliką) - Perloją. Užeinam pasižiūrėti aptvarkomų kapelių šventoriuje. Dabar čia išryškėja anksčiau slėpti partizanų kapai. Suguldytos senosios šeimos. Kareivėliai. Po vainikais, po rūtų kelmeliais, po didžiuliais klevais ir liepomis.

Ties tiltu per Nemuną sustojame apsižvaigyti. Tiltu pravažiuoja didelis turistinis autobusas vokiškai užrašu. Po kiek laiko pasirodo tilto gale žmogutis, tiesus ir rimtas, tik ką prisilupęs vytelių. Tikriausiai- krepšių pynejas. Nufotografavome. Jis praėjo tiesus, rimtas ir susikaupęs. Nebūtume išdrįsę nė pakalbinti. O būtų buvę įdomu...

KAIP ŽUVO ASTRA

Aldona Marčiulynaitė-Astra kilusi nuo Balbieriškio (Prienų raj.) Ringėnų kaimo. Prasidėjus partizaninei kovai Aldona tapo parizanų ryšininke. Po kiek laiko ją išsifravo saugumas, kelis kartus buvo sulaikęs, tardė. Bet drąsiai ir karingai merginai vis pavykdavo saugumiečius apgauti, nieko neišduoti, ir ji išeidavo į laisvę.

Kuo toliau, tuo dažniau ją ėmė persekioti saugumiečiai, Aldona, matydama, kad jai gresia didelis pavojus, tardymai, kankinimai, pasiaukoją Lietuvai. Ima į rankas ginklą ir kartu su partizaniais stoja į kovą su okupantais. Partizanų vadovybė paskyrė ryšininke.

Štai partizanės ryšininkės Astros paskutinis žygis ir žuvimo aplinkybės. 1947 metų vasarą. Laukuose rugiai jau gerokai pageltę. Būrys "Geležinio vilko" rinktinės partizanų - Zigmas Zigmantas-Pjūklas, Vytas Šalčiūnas-Vytautas, Albinas Švedas-Radastas, Stasys Marčiulynas-Lapukas, Pranas Kleiza-Rytas ir Kazys Urbanavičius-Žaibas apsisotojo dienoti rytiniame Igliaukos Palių pakraštyje Tapstruogos kaimo. Jų tikslas - gauti žinių iš kitos rinktinės. Jas turėjo perduoti ryšininkė Aldona-Astra. Kad Astrai būtų lengviau rasti sutartą vietą, jos pasitiktų nuėjo parizanas Šalčiūnas - Vytautas.

Tą dieną į Baltramurgio seniūniją atvyko Šilavoto valsčiaus aktyvistai. Jie turėjo sarašus ūkininkų, kurie nebai-gę atduoti grūdų duoklės ir nesumokėję mokesčių. Aktyvistai - paruošę pirmininkas Juozas Keturakis, finansininkas Petrulis, komsorgas Kazla ir sribai Pažėra ir Bražu-kas papildomai apsaugai buvo pasikvietę Šilavoto MVD

1

Saulė ir žvaigždės
per dieną ir naktį
tarsi žarijos pilkuos pelenuos
nematomoos klotuos kelevivis
jo lūpose lūžta strėlė
tylėjimas ilgas negelbsti: kardu
negali sau kelio praskinti
saulė ir žvaigždės teka ir leidžias
virš motinų kaulų baltų
skamba netylantis vėjas
žodžiai pabyra iš lūpų
ir skrenda duobėtu keliu

2

nematomoj gelmėj
miega pamiršta kalba
išvargę vabalai
palinkę po sunkia našta
iš naujo degame žvakes:
liepsnelės po laukus klajoja
miškų mes apsisiautę togomis
lyg skrendame bet vietoj stovim
tuos dumblo išgulėtuos vandenuos
ir tylumoje tyliausioj gimusioj iš nieko
išeinančiam nasturtos žiedui
užkelti stengiamės vartus
tarsi aušra ne mums pražydo
kai sėdime ant žemės krašto
su saulės vainiku ant vystančių plaukų

3

regiu ši giedantį koralą
nusvintantį vidaus šviesa
o žuvys didelės ir mažos
praplaukia išdižiai pro šalį
net pasipūtę ešeriai
pašiausia uodegas prieš šviesą
ir savo padidėjusiam šešėly
skaičiuoja groblo kąsnius
bet kantriai auga medis
debesų oranžinė liepsna
apšviečia skylanči kaštoną

Druskininkuose gyvena dvi mums žinomų poetų šeimos: Vytautas Bložė ir Nijolė Miliauskaitė, Kornelijus Platelis su žmona Zita, mokytoja ir dviem sūnumis, o per surengtą poezijos vakarą Čiurlionio Name, kuriam dalyvavo poetas Henrikas Nagys, susipažinome ir su poete, mokytoja Julija Jekentaite.

Rūpestingai ir su meile prižiūrimame jaukiame Čiurlionio Muziejuje apėjome paveikslus, baltoms, plonomis langų užuolaidoms plevenant, pasižiūrėjom dar į tebestovintį Čiurlionio molbertą su paveikslu ant jo. Taburerė šalia. Mažame, baltame kambarėlyje su rytiniu langu.

Vešliai sukerojusios rūtos išveda takeliu į senų obelių kiemą. Čia pavasariais vyksta muzikos koncertai. Į juos suvažiuoja žymieji kompozitoriai ir iš kaimyninių valstybių.

Charakteringi Druskininkų senieji, geltoni mediniai namai su išraištytais ornamentais, lyg meginiais, ap-link prieangius, balkonėlius, langus, stogų pakraščiais.

Kaip puiku, kad susiprasta jų "nemoderninti" ar ir nenu-griauti. Jie aptvarkyti, šviežiai perdažyti, puiklausia-tinka gyventi. Miesto centre randasi bažnyčia ir netoli-cerkvė. Gražūs pasivaikščiojimo takai tarp didelių liepų ir klevų, ir pušų, Ratnyčėlės upelis, gražus parkas su plaukiojančiomis gulbėmis ir Saulės takas pro gydyklas. Didžiulis, moderniškas, gražiai išplanuotas kurortinis kompleksas, į kurį suvažiuoja poilsiautojai, nes gydomieji Druskininkų šaltiniai ir gydymo metodai labai vertinami bei žinomi ir užsienyje. Tik dabar - sumažėjus "privilegi-juotyju" kasti - reikia laukti pastovesnį ekonominį laikų, kad tokios gydyklos būtų pilnai užimtos.

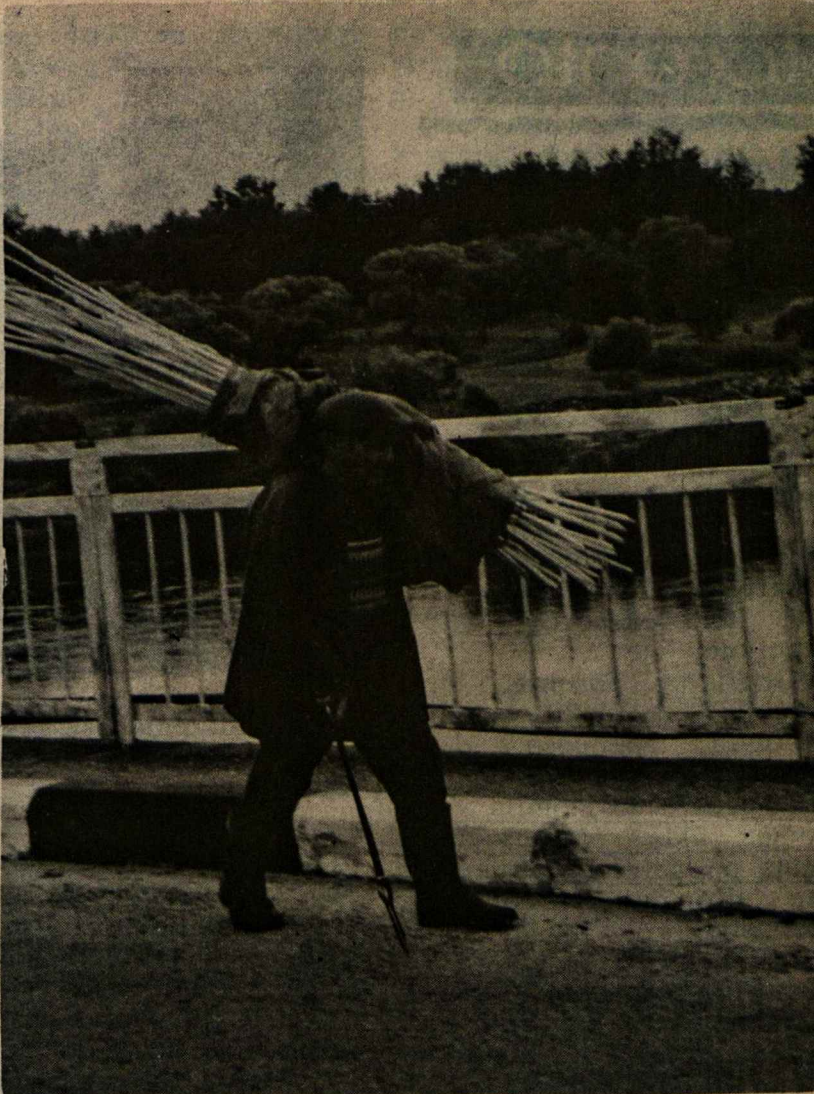
Ansktyvesnėje savo kelionėje su turistine grupe (kitaip tada buvo "neilzia") buvau apšviesta, kad štai čia kitas toks didelis pastatas - tai Baltgudijos (Baltaru-sijos) nuosavybė - sanatorija, kurion suvažiuoja gydytis ir poilsiauti iš ano krašto darbininkai. "Tai kaip gi jie galėjo nusipirkti?", - paklausiau. "Ar tai nėra gerų gy-dyklų ir vietos pačioje Baltgudijoje?" Rudy akių piktą strėlę perverė orą ir įsmigo man į akis. Nesumirkčiojau. Kita gidė paėmė ją už parankės ir nukreipė jos dėmesį. Iki galų ekskursijos ana pikčiurna kartas nuo karto vis

aštuonis kareivius ir patį MVD viršininką Kolisovą. Kolis-vas su kareiviais ėjo kur kas pirmiau. Užeidami pas pa-miškėse gyvenančius ūkininkus sakė, kad jie nubaida vi-sus priešininkus, kurie gali trukdyti iš paskos einantiems aktyvistams.

Apie kaimuose pasirodžiusias Kolisovo grupes net ir sribams patikimi kaimo gyventojai pranešė pamiškėje dienojantiems partizanams, tačiau šie nekreipė dėmesio, nes buvo gerai ginkluoti.

Tačiau apie Kolisovo ir sribų pasirodymą nieko neži-nojo Šalčiūnas-Vytautas. Jis jau buvo išėjęs pasitikti atei-nančios Astros. Vytautas sutiko Astrą ateinančią Naujos Ūtos giraitės pakraščiu. O Kolisovo grupė taip pat slam-pinėjo ta pagire ir apsisotojo netoli giraitės Lukauskų sodyboje. Vieni kitų nepastebėjo ir laimingai prasilenkė nesudūrė.

Tuo laiku sribai jau buvo užėję pas kitą ūkininką Tomą Bendinską ir ruošėsi puotai. Paruošę pirmininkas Keturakis pareikalavo iš šeimininkų paruošti pietus. Ben-dinskienė sukosi kiek galėdama. Kaip mat seklyčioje ant stalo garavo kepti kiaušiniai, skilandis. Dar pareikalavo šeimininko paieškoti kelis butelius degtinės. Bendinskas bėgiojo šen ir ten, pagaliau prisiminė kluone turis paslė-pęs du butelius naminės. Vytautas ir Astra jau buvo prie pat Bendinskų sodybos, už kluono pamiškėje. Vytautas nežinodamas kad sodyboje yra sribai, nutarė užėiti ir pasiteirauti, kas girdėti kaime. Astra pasiliko laukti pa-miškėje, o Vytautas užėjo į sodybos kiemą ir susitiko priešais ateinantį šeimininką. Šeimininkas iš karto pažino, kad tas vyras yra ne tos pakraipos, bet nepasimetė.

Vytelių žinovas

dėbteleidavo mano pusėn...

Dabar vaikščiojom ramiai, kiek norėjom. Apgailes-tavo žmonės, kad nebėra tiek turistų, nėra kol kas at-liekamų pinigų. Reikia tikėtis, kad ir Muzikų medinis Namas bus jiems paliktas kūrybai ir poilsui, kad ir da-bar privačios didesnės ar mažesnės verslo įmonės išlai-kys poilsio privilegijas savo dirbantiesiems, o Druskinin-kų gydyklos ir toliau bus gerai prižiūrimos, prieinamos savo kainomis ir užsienio lietuviams.

Pavažiavome į Lazdijų pusę, kur patobulinta ir sumoderninta pervažė per sieną į Lenkiją, pažvelgėme į Reingardo slėnį, kuriuo žavėjosi ir Čiurlionis. Pušų apstoti, žvalgėmės ir netikėtai, tyloje, nuskardėjo gegutė-lės kū-kū, kū-kū, kū-kū! Neskaičiavome, kiek kartų, tik klausėmės, klausėmės...

Gražina Gediene su dukra Uršule, šauniai vairavusi per visas grūžiąsias vietas

Seklyčios langas buvo atidarytas į kiemo pusę ir stri-bai matė ateinantį vyriškį auliniiais batais, kariškomis kelnėmis ir baltais marškiniais. Pagalvojo, kad tai iš Kolisovo grupės. Tačiau sribai girdėjo, ką šeimininkas kalbėjo su atėjūnu. Tuoj sukluso. Vytautas, sužinojęs, kad sribai seklyčioje pietauja, apsisuko ir nuskubėjo iš kiemo. Tuokart sribai išbėgo į kiemą ir suriko: stok! Vytautas išsitraukė iš kišenių du pistoletus, ir pradėjo abiem ran-kom į sribus šaudyti. Sribai, išgirdę kulų zvimbimą, pa-kriko. Vieni grįžo atgal į namus, kiti išsislapstė po kie-mą. Keturakis net į sūns būdą įlindo. Išgirdusi šaudymą, Kolisovo grupė iš gretimos sodybos puolė į pamiškę, į tą pusę, kur Astra laukė Vytauto. Matyt, Astra Kolisovo grupės iš toliau nepastebėjo, tik pamatė, kai šie jau buvo visai arti. Ji dar spėjo iš automato išsauti vieną seriją. Koliso-vo grupė paleido stiprią automatų ugnį ir sužeidė Astrą. Astra pabėgo apie 200 metrų ir parkrito prie išvirtusio medžio. Ji dar laikė rankose automatą, bet gintis jėgų neturėjo. Vytautas Šalčiūnas, apšaudęs sribus, į mišką neskubėjo. Įlindo į šalia esantį rugių lauką ir pasislėpė.

Kolisovo grupė surado Astrą. Kolisovas išakė savo pa-valdiniams eiti į miško pakraštį ir surasti žmonių, kad žuvusiąją išneštų. Kareiviai sustabdė kaimo keliuku einan-tį jaunuolį, nusivedė prie žuvusios atpažinimui. Vyriškis atsakė, kad jos nepažįsta.

Paskui du kareiviai nusisegė diržus, parišo žuvusiai Astrai už kojų ir išvilko į miško pakraštį, kur laukė atva-rytas vežimas. Matusevičius su Bandinsku ikėlė žuvusiąją į vežimą ir, Kolisovo grupės ir sribų lydimą, nuvezė į Šilavotą. Tačiau, kur ji palaidota ar užkasta, iki šiol nesužinota. Gal kas žinote, atsiliepkite.

Tai tokios yra Aldonos Marčiulynaitės - Astros žuvi-mo aplinkybės. Gali kilti klausimas, kodėl netoli dienoje partizanai negalėjo pribėgti gelbėti Astros ir Vyto. Jie saudymą girdėjo.

Vytautas laimingai pasiekė savo draugus, tik nežinojo, koks Astros likimas, nes susišaudymas truko labai trum-pai, gal dvi minutes, ir viskas aptilo. Po 10-15 minučių partizanams buvo pranešta, kad žuvo Astra. Jei būtų prisidėję ir kiti partizanai, būtų kilęs kur kas didesnis susišaudymas ir daugiau nukentėję aplinkiniai gyventojai.

Jonas Žigaitis, Garliava

(Iš "Tremtinys", 1993 m. rugsėjis)

Lietuvių Namų Žinios

● Spalio mėn. 31 d. LN sekmadienio popietėje dalyvavo 125 žmonės. Budėjo LN Valdybos sekretorė dr. Gina Ginčauskaitė.

● Dr. Valdas Samonis šiuo metu lankosi Lietuvoje ir dalyvauja Lietuvos Žemės ūkio Akademijos surengtoje tarptautinėje žemės ūkio ekspertų konferencijoje.

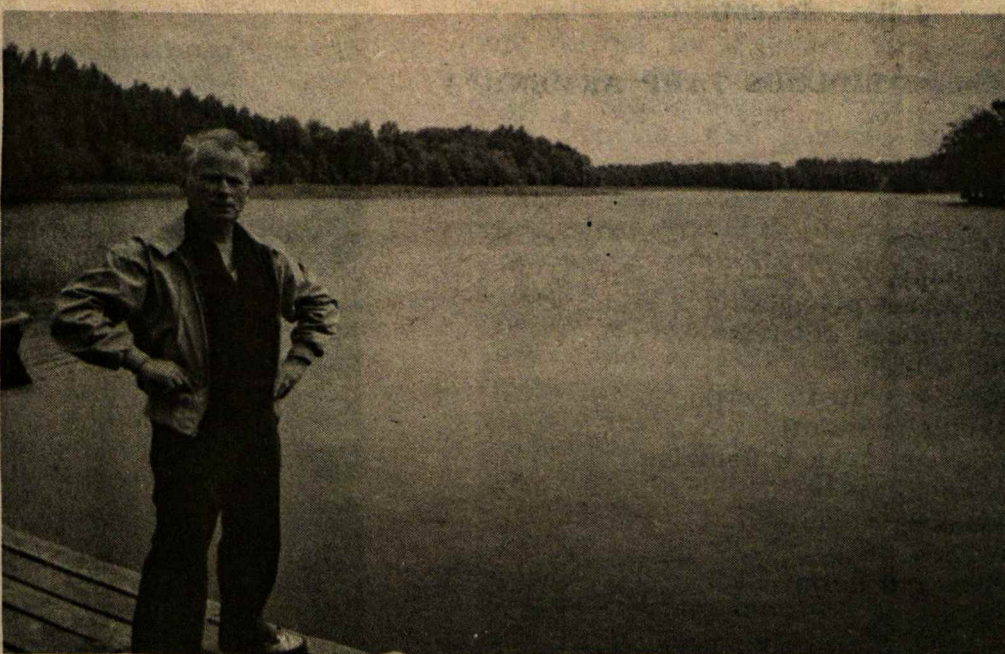
Grįžus į Torontą, lapkričio 7 d., 2:30 val.p.p. Lietuvių Namuose duos pranešimą tema "Lietuvos ekonomija ir žemės ūkis, praėjus metams po valdžios pasikeitimo". Rengia LN Kultūros Komisija.

● Visuomeninės Veiklos Komitetas ir LN Valdybos posėdžiai vyko lapkričio mėn. 4 d.

● Aukos Slaugos Namams: \$100,- Aldonas Valienė. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito lietuvių kooperatyvuose arba siunčiant tiesiogiai: LAB-DAROS FONDAS, Lietuvių Slaugos Namai, 1573 St.W. Torontno, Ont. M6P 1A6.

● PARAMA - Lietuvių Kredito Kooperatyvas ieško buhalterio-rės (financial accountant), kurie turi patyrimo Kanados banko ir finansinių institucijų darbuose, mokančių lietuvių ir anglų kalbas. Prašymus, nurodant išeitą mokslą ir patyrimą darbe, siųsti šiuo adresu: "Parama", Lithuanian Credit Union Ltd., c/o A.Ramanauskienė, vedėja, 1573 Bloor Street West, Toronto Ont., M6P 1A6.

● Irena Lukoševičienė pakartotinai išvyko į Lietuvą, kur Kaune, Medicinos Akademijoje ir Vytauto Didžiojo U-te dėstys Socialinės pagalbos metodus (social work) medicinos seserims, jauniems gydytojams.

Žurn. Ed. Šulaitis, gegužės mėn. lankydamasis Lietuvoje užtiko ir tokių gražių gamtos kampelių. Vaizdas prie Tytuvėnų.

EDVARDAS ŠULAITIS-SUKAKTUVININKAS

Daugelio lietuviškų laikraščių JAV, Kanadoje ir Lietuvoje bendradarbis Edvardas Šulaitis buvo pagerbtas jo namuose spalio 16 d. įvykusiame pobūvyje. Čia buvo paminėta jo 65 metų amžiaus ir 45 metų bendradarbiavimo spaudoje sukaktys. Susirinkus daugiau negu 30 šeimos narių, spaudos bei teatro darbuotojų, sukaktuvininkas buvo apjuostas tautine juosta, pasakyta kalbų, pabendrauta, pasilinksmina.

Ed. Šulaitis, dar jaunas vyras, atvyko į Cicerą (prie Čikagos) 1949 metų rudenį ir tuoj pat įsijungė į visuomeninę ir spaudos veiklą. Savo darbą pradėjo veikimu lietuvių sporto klubuose, vėliau įsijungė ir į kultūrinę veiklą. Jis bendradarbiavęs beveik visuose išeivijoje leistuose laikraščiuose, kai kuriuose iš jų redagavęs sporto, studentų, Lietuvos skyrius. Vienu metu, kas savaitę siųsdavo žinias "N.L.", kurios buvo dedamos pirmame puslapyje.

Dabar sukaktuvininkas yra komp. VI. Jakubėno Draugijos pirmininkas, "Vaidilutės" lietuvių teatro vicepirmininkas, SLA 65-tos kuopos ir tos organizacijos Jaunimo komiteto

pirmininku, o taip pat ir kelių lietuviškų sporto klubų vadovu. Yra redagavęs kelis periodinius leidinius, išleidęs porą knygelių apie sportą, paruošęs sukaktuvinių leidinių, dalyvavęs didžiųjų lietuviškų renginių ruošoje.

Šiuo metu jis atstovauja trims Lietuvoje leidžiamiems leidiniams - rašo į juos ar rūpinasi jų platinimu Amerikoje. Kiek gali, stengiasi neatsakyti nuo paramos visiems. Priklauso Lietuvos Žurnalistų Sąjungai, o taip pat ir Tarptautinei Žurnalistų Federacijai.

Šiame sukaktuviniame pobūvyje buvo palinkėta sukaktuvininkui nepavargti ir ateityje ir toliau našiai dirbti. Pats sukaktuvininkas pareiškė, kad nori atsidėti savo archyvo tvarkymui, raštų

Stasys Povilaitis, Lietuvos estrados "karalius" (toki titulą jam nukalė jo dainų mylėtojai) išgijo daug draugų ir Čikagoje. Čia jis matomas po koncerto spalio 17 d., kur jis autografuoja naujai išgytas jo dainų kasetes.

Nuotr. Ed. Šulaičio

STASYS POVILAITIS KONCERTAVO ČIKAGOS LIETUVIAMS

Vienas iš žymiausių Lietuvos estradinių dainų atlikėjas, solistas Stasys Povilaitis įsiterpė su savo koncertu į taip jau gausią šio rudens sezono renginių virtinę. Paskubomis suorganizuotame pasirodyme Jaunimo Centre spalio 17 d. jis davė gražų ir nuotaikingą koncertą, kurio klausyti buvo susirinkę daugiau negu 300 tautiečių. Gaila, kad ne visi spėjo sužinoti apie šį "Margarito" ruošą renginį, o taip pat gal ir kitos priežastys sutrukdė sukviešti daugiau klausytojų.

Tačiau tie, kurie atėjo, nesigailėjo, nes išgirdo tikrai jausmingą programą. Ne be reikalo 1974 m. "Jaunimo Grotų" žurnalo skaitytojai jį buvo išrinkę populiariausiu pramoginių dainų atlikėju, ne be reikalo jis 1991 m. gavo Antano Šabaniausko vardo premiją. Tokie apdovanojimai daug ką pasako, tik vienas, kitas Lietuvos pramoginių dainų atlikėjas.

Tie, kurie sekė Lietuvos estradinių dainų ir jų atlikėjų gyvenimą, klausėsi jų dainų plokstelėse, o dabar - garsajuostėse, iš jų Stasys Povilaitis seniai pažinojo. Tai garsiausių Lietuvos ansamblių "Nemuno Žiburių" ir "Nerijos" solistas, "Lietuvos" viešbučio naktinio klubo dainininkas, daugelio koncertų visose Lietuvos vietovėse (daugumoje Palangoje) dalyvis. Jis koncertuoja ir dabar, nors paklausa yra žymiai mažesnė negu anksčiau, tačiau jis sugeba ir dabar sukviešti didelius klausytojų būrius.

Spalio 17d. popietė Jaunimo Centre irgi vyravo pakili nuotaika, rodanti, kad ir išeivių tarpe Stasys Povilaitis turi daug gerbėjų. Plojimų čia netrūko, o prie jų buvo ir pasitenkinimo šūkių. Jam teko dainuoti ir virs programos. Taip pat netrūko ir gėlių iš gerbėjų.

Po šio pasisekusio koncerto jis truputį pratęsė numatytą viešnagę Čikagoje, nes spalio 23 d. buvo pakviestas dainuoti Lietuvių Centre Lemonte. Čia vėl solisto koncertas praėjo labai sėkmingai.

Būta jam ir daugiau pasiūlymų koncertuoti kituose lietuvių telkiniuose, tačiau dėl įsipareigojimų Tėvynėje, jis negalėjo jų priimti ir spalio 26 d. pajudėjo atgal į namus, skirsdamas labai sėkmingai.

damas "Loto" oro linija per Varšuvą į Vilnių. Kada šios eilutės pasieks skaitytojus, Stasys Povilaitis jau dainuos Lietuvoje.

Prieš išvykdamas, žadėjo kitą pavasarį čia atvykti ilgesniam laikui. Planuoja Amerikon atvažiuoti balandžio pradžioje ir numato išbūti apie du mėnesius. Tada bus galimybė apvažinėti visas lietuvių kolonijas. Jeigu bus pageidavimų, jis neaplenks nė mažesnių lietuviškų telkinių.

Tos lietuvių kolonijos, kurios norėtų Stasys Povilaitį pas save išgirsti, turi susisiekti jo įgaliotini Amerikoje Ed. Šulaitį, telefonu 708-652-6825. E.Š.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Tokiu vardu pasirodė Akademinio Skautų Sąjūdžio Vydo Fondo išleista Juozo Jakšto knyga. Tai stambokas - 272 puslapių leidinys, įristas į ketus viršelius. Knyga turi šiuos pagrindinius skyrius: Parlamentinis laikotarpis, Karinės drausmės valdžia, Autoritarinio valdymo laikotarpis, Nepriklausomybės uvertimasis. Yra ir priedai, vardynas, o taip pat ir nemaža istorinių nuotraukų.

Knyga parašyta gana populiariu stiliumi ir ja gali skaityti visi - ne vien tik istorijos žinovai. Joje yra ir naujų parodymų ir įdomių situacijų aprašymų. Prieduose yra paskelbta 1938 m. Lietuvos konstitucija, Ministrų kabinetai, ir kt.

Šios knygos išleidimui 10 tūkstančių dolerių yra paskyrę Veronika Sutkienė ir Viktoras Sutkus. Knyga 1.000 tiražu išspausdino Morkūno spaustuve Čikagoje. Ją verta visiems perskaityti. E.Š.

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU". Havelock Ellis

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 40

MOKA:	IMA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	paskolas nuo 8.50%
4.00% už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto
4.25% už 2 m. term. indėlius	paskolas (mortgages):
4.50% už 3 m. term. indėlius	su nekelčiamu
5.00% už 4 m. term. indėlius	nuošimčiu
5.25% už 5 m. term. indėlius	1 metų 5.75%
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	2 metų 7.00%
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	3 metų 7.75%
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	su kelčiamu nuošimčiu
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 6.00%
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	Asmenines paskolas
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	mortgičius iki 75% (kainoto
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	turto. Kitos paskolos: (Line
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	of Credit) ir antrieji mortgičiai.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI PER 97 MILIJONUS DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook, Mastercard, cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

MasterCard Kredito kortelė SU "PARAMOS" VARDU

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad., ir treč. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 val.; šeštad. nuo 9 val. - 1 val. p.p. BUSTINE: Lietuvių Namai, 1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont., M6P 1A6. Telefonas: 532 -1149.

hamilton

PRISIMINDAMI MIRUSIUOSIUS IR REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ ARTIMIESIEMS, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

● A.a. Juozo Grigaliaus atminimui: po \$20 - A. Petraitienė, P. Žulys, Z. Čekauskas, P. S. Kanopai, J. T. Andrukaičiai, J. R. Jurgučiai, J. G. Krištolaičiai, K. H. Žilvyčiai; \$15 - P. Šidlauskas; po \$10 - P. M. Šiūliai, J. Deveikis, V. Matukaitis, V. Kežinaitis;

● a.a. Anelės Kerutytės atminimui: po \$20 - A. Garkūnas, A. Petraitienė, P. Žulys; \$10 - K. S. Karaškos;

● a.a. Zigmo Pulianausko atminimui: \$50 - SLA 72 Kuopa Hamiltone; po \$25 - Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas, St. Dalius, J. E. Bajoraičiai, L. E. Klevai; po \$20 - F. A. Rimkai, J. G. Krištolaičiai, X. Y., P. Žulys, A. Petraitienė, J. Deveikis, J. R. Pleiniai; \$15 - V. Kežinaitis; po \$10 - P. M. Šiūliai, K. S. Karaškos, J. R. Jurgučiai, P. Šimelaitis, A. Didžbalienė. VISIEMS nuoširdžiai DĖKOJA K. L. F.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.75%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 3.75%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 4.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 4.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.00%	Su nekelčiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius 5.25%	1 metų 5.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%	2 metų 7.25%
1 metų GIC-met. palūk. 4.25%	3 metų 8.00%
2 metų GIC-met. palūk. 4.75%	Su kelčiamu nuošimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%	1, 2 ir 3 metų 6.00%
4 metų GIC-met. palūk. 5.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.00%	
Taupomąją sąskaitą 2.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. 2.00%	
taupymo sąsk. 2.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI PER 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

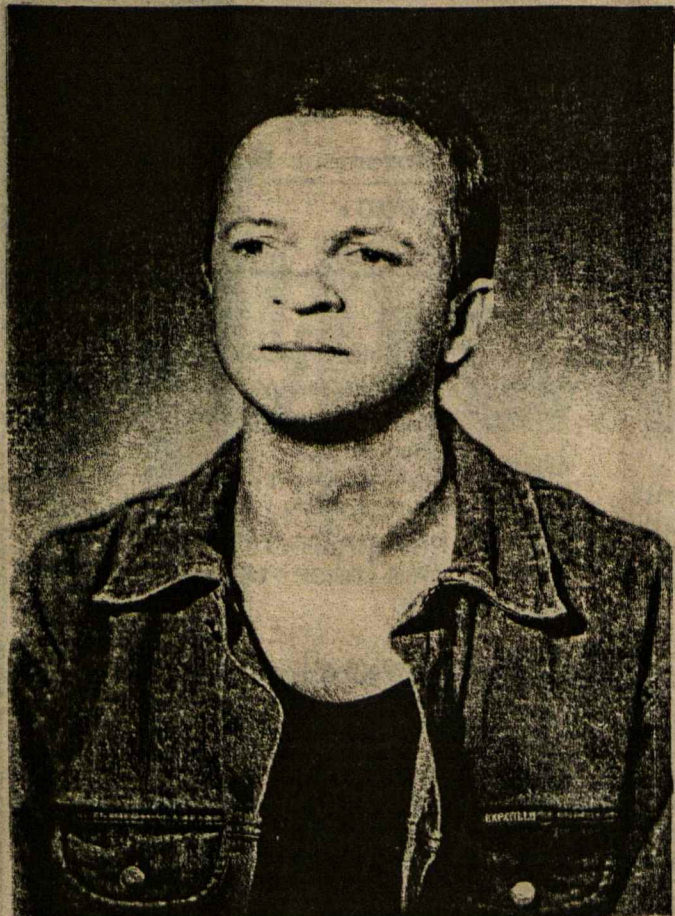
DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
 Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir
 RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
 Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
 Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui
 prasome skambinti tel: 233-4446
 Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
 V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
 Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
 * GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
 * GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
 1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
 (416) 533-1121 FAX 533-1122

Gediminas Rimkevičius

Lapkričio mėn. 2 d. pavakarėje buvo atidarytas FORUM 93, Montrealyje rengiamas Tarptautinis Jaunų Kompozitorių Forumas. Jis vyks per visą lapkričio mėnesį, duodant progos 7-iems naujosios muzikos kūrėjams dirbti su orkestru, su kolegomis, dalyvauti kūrinių analizėse, o muzikos specialistams, gerbėjams ir mylėtojams - išklauti naujų kūrinių.

Mums malonu, kad į šio forumo programą jury komisija pasirinko ir jauną lietuvių kompozitorių iš Vilniaus - GEDIMINĄ RIMKEVIČIŲ. Atrinkus 3 geriausius kūrinius, lapkričio mėn. 28 d. vyks iškilmingas koncertas FORUMO uždaryme Claude Champagne salėje.

Į atidarymą suėjo muzikai, laikraščių atstovai, kvietieji asmenys. Claude Champagne salės foje buvo supažindinta su 7-niais FORUM 93 dalyviais ir su šio renginio vadovais: R.Leroux, Université du Montréal Muzikos Fakulteto dekanu; Mme M.Kendergi, oficialioji atstovė; meno vadovė Lorraine Vaillancourt ir kitais FORUM 93 rengėjais.

Jury komisiją sudaro: Mme Lorraine Vaillancourt - Kanada; John Rea - Kanada, kompozitorius, jury komisijos pirmininkas; Claudio Ambrosini - Italija, kompozitorius ir dirigentas; Dominique My - Prancūzija, pianistė ir dirigentė; Frans Van Rossum - Olandija, muzikologas.

Specialiai pakviesti - Jo Kondo - Japonija, kompozitorius ir Dimitri Smirnov - Rusija, kompozitorius.

Programoje bus atlikta išimties keliu David Dzubay (laimėjęs II-ą vietą Amerikos kandidatų tarpe) "Les Chansons innocentes".

Pirmosios vietos Amerikos kandidatė - savo dalyvavimus atšaukė prieš pat renginio pradžią.

Visi kandidatai parąšė po 15 minučių trunkanti veikalą specialiai "Forum'ui 93". Atrinktieji - septyniukė - turi dabar galimybę pasinaudoti vieno mėnesio stazu, dirbant su orkestru Montrealyje.

Prisistatius vadovybei ir supažindinus su 7 laimėtojais, buvo gera proga pasikalbėti su komp. Gediminu Rimkevičium. Atsisėdome prie panoraminio lango fojė, pro kurį matėsi žemiau srūvančios miesto žiburių šviesos. "Gražus miestas Montrealis" - pasakė Gediminas, - "tik labai didelis". Abu sutikom, kad ir Vilnius nemažiau gražesnis, (nors tamsesnis...) ir taip pat nemažas.

Komp. Gedimino tėvas - dirigentas Kasparas Rimkevičius, tad gyventa muzikinėje aplinkoje. Jis nuo mažų dienų grojo pianinu, baigė Vaikų Muzikos mokyklą Vilniuje, tačiau nepakliuvo, kaip būtų norėjęs, į Čiurlionio Mėno mokyklą, todėl nuvyko į Klaipėdą, į Stasio Šimkaus aukštesniąją Muzikos mokyklą. Čia mokėsi kompozicijos, teorijos. Grįžęs į Vilnių įstojo į II-ji kursą Tallat-Kelpšos Aukštesniojoje Muzikos Mokykloje. Ją baigė 1983 m. Ji visą laiką traukė kompozicija, nenorėjo tapti grojėju ar dirigentu. Sekantis lavinimosi etapas buvo Konservatorija. Tačiau speciali komisija, kuri sau buvo pasiskyrusi teisę išrašinėti rekomendacijas kandidatams, kad būtų priimti į Konservatoriją, Gediminui tokių nesuteikė. Be jų - Konservatorija (tuo laiku) nepriimdavo studijoms. Lietuva dar laikėsi "sovietišku" žinovų "patyrimais" (kurie ir kitose srityse nesivadovavo specialistų rekomendacijomis, bet "specialistų"). Šiuo atveju, komisija pajutusi, kad kandidatas yra pernelyg laisvesnis savo kūrybinėse idėjose, buvo užblokuotas. Gediminas rado kitą išeitį. Vėl atvyko į Klaipėdą, čia studijavo 3 metus džazo skyriuje. Tačiau baigus I-ą kursą jį pačiupo į Sovietų kariuomenę. Tarnybą atliko Gruzijoje. Du metu atitarnavo ten kartu su savo broliu. Grįžęs turėjo galimybę įstoti į II-ą kompozicijos kursą, pas prof. J. Juzeliūną. Tai, anot Gedimino, ne tik talentingas kompozitorius, profesorius, bet ir puikus pedagogas, gerai supratus, ko reikia Gediminui. Gediminas jį mini su didele pagarba ir dėkingumu.

Is svarbiausių savo kūrinių Gediminas mini pirmąjį profesinio lygio kameriniam orkestrui "Intervalice", taip pat autorius mėgsta ir vertina Sausio 13-osios įvykiams skirtą veikalą "Poema - Loquens Pictura" - vargonams ir dideliui ansamblui. Tų kūrinių įrašai buvo atlikti. Kitas diplominis darbas - simfoniniam orkestrui "Gyvoji Gamta" - oratorija, parašyta anksčiau, pagal poeto Leonardo Andriekaus "Saulė Kryžiuose" rinkinį. Atliekamas mišraus choro ir simfoninio orkestro. Šiai programai Gediminas sukūrė veikalą ENERGIE FOR STREAMS AND DIRECTIONS.

"FORUM 93" renginio proga išleistas puikus reprezentacinis leidinys su kiekvieno dalyvio nuotrauka, trumpa biografija, muzikiniu Credo. Gediminas pasisako, kad jo kūryba stipriai įtakota senosios baltų muzikinės kultūros.

Apie šį tarptautinį Naujosios Muzikos Forumą (vienintelis toks, rengiamas Montrealyje) sužinota iš atsiųstų specialių lankstinukų. Jie gauti Vilniaus Konservatorijoje iš Amsterdamo, kur yra kūrinių atrankos komisija. Gediminas Rimkevičius nusiuntė partitūrą ir įrašą savo kompozicijos, buvo išrinktas ir taip tapo atstovu naujosios muzikos ne tik Lietuva, bet ir Rytų Europai.

Dalyviams čia apmokamos buto ir pagrindinės maisto išlaidos. Kelionei lėšų teko pasirūpinti pačiam. Iš Lietuvos vyriausybės tokių negauta ir tik laimė, kad viena Kauno firma "Adelės Prekės", kuriai vadovauja Adelė Karaliūnaitė, - suprato, kaip svarbu jaunam, gabiam kompozitoriui dalyvauti tokiam Forume ir pasinaudoti tarptautinio lygio stažo patyrimu. Gediminas jai reiškia nuoširdžią padėką už paramą kelionei. Priimtieji kandidatai gauna už savo kūrinių po \$1000.

Pirmą kartą naujosios muzikos Forumas buvo sudarytas Montrealyje 1991 m. ir sukėlė didelį susidomėjimą visame muzikiniame pasaulyje. Baigiamųjų koncertų įrašai buvo transliuojami 20-ye valstybių, daugiau kaip 50-tyje programų. Pirmojo Forumo kūrinių plokštelė "Forum 91" įrašyta UMMS, platinama "Analekta".

Lapkričio 28 d. "Musique Actuelle" FM programoje bus transliuojami šiais metais 3-jų laimėjusiųjų kūriniai su komentarais.

Koncertai vyks CLAUDE-CHAMPAGNE salėje, 200 Vincent d'Indy Ave., Montrealeio Universiteto Muzikos Fakultete (išlipti Metro Edvard Monpetit stotyje):

Lapkričio 25 d., 8 val. v. - Kanados, Australijos ir Lietuvos atstovų kūriniai. Taip pat kompozitoriaus Smirnov.

Lapkričio 26 d., 8 val. v. - Šveicarijos, Japonijos, Meksikos atstovų kūriniai. Taip pat Amerikos, nepriklausančio Forumui, atstovai.

Lapkričio 28 d., sekmadienį, 8 val. v. - iškilmingas koncertas trijų "Forum 93" laureatų kūrinių, atsisveikinimas.

Koncertų kainos: studentams ir senjorams \$10; kitiems - \$18.

Perkant bilietus visiems 3 koncertams, studentams ir senjorams \$25; kitiems - \$40.

Linkime kompozitoriui Gediminui Rimkevičiui geriausios sėkmės tiek stazuojantis, tiek ir koncerte!

Birutė Nagienė

* Šis tas apie komp. Juliją Juozeliūną:

Jis gimė 1916 m. II.20 d. Čepolės km., Žeimelio vls., dabar Latvijos teritorijoje. Jaunas pradėjęs vargonininkauti, Šiaulių Muzikos Mokyklą baigė 1943 m., Kauno Konservatoriją - 1948 m., aspirantūrą - 1957 m. - docentas. Sukūrė visą eilę įvairių atliko 1952 m. Petrapilio Rimskio-Korsakovo konservatorijoje. Vilniaus Valstybinėje Konservatorijoje nuo 1952 m. vadovavo kompozicijos klasei, o nuo 1957 m. - docentas.

veikalų: 1953 m. - baletą "Ant Marių Kranto", operą "Sukilėliai" 1957m. pagal V. Mykolaičio-Putino romaną, vokalinę-simfoninę poemą "Pelenų Lopšinė" 1963 m. (poeto Justino Marcinkevičiaus tekstas), simfoniniam orkestrui - Pasacaglia, 3 simfonijas, koncertų vargonams, smui-

kui ir styginiam orkestrui, styginių kvartetų, sonatų ir kt.

Jo baletas "Ant Marių Kranto" buvo statytas ir didžiuliosiose teatruose Rygoje, Varšuvoje, Lvoje, Maskvoje ir kitur.

/pasinaudota Bostoniške Lietuvių Enciklopedija/. b.

JULIJA JEKENTAITE

R U D E N S A K V A R Ė L Ė /2/

Kraujažolės kantriai siūruoja smėlėtoį pakriaušę tarp gelstančios drignės stiebų jau metas išeiti girgždančiu rąstgalių tiltu lašnojant drungnam rudenįjančiam lietui ir rūkui nukritus ant stiklo drėkstančiam smėly likęs vėžės įspaustos viršūnėje inkilas tuščias pro atvirą angą dar išneša vėjas dvi plunksnas vaikiai nekūrena pageltusių čėžančių lapų o medžiai pilni rudeninio dangaus tik suvirpa žvaigždė virš juodaksnų palikto lizdo.

florida

• DIDELĖ DOVANA ŠVIETIMUI. Mūsų Klubas garbės narys (tūkstantininkas) paskyrė 100.000 dolerių Vasario 16-sios Gimnazijai, kuri atlieka kilnų darbą jau daugelį metų su pasišventimu mokydama ir auklėdama jaunuolius ir jaunuoles iš įvairių valstybių, įskaitant ir Ameriką.

Tas dosnus asmuo Juozas Babilius. Jis gimė 1912 metais, lapkričio 28d. Kalnėnų kaime, Jurbarko valsčiuje. Nuo pat jaunystės jį viliojo vandenynai ir jis visuomet puoselėjo mintį tapti jūrininku. Baigęs gimnaziją, persikėlė į Klaipėdą. Dirbo įvairiose įstaigose. Pasauktas kariuomenės tarnybai, turėjo galimybę dirbti karo laive "Prezidentas Antanas Smetona". Po karinės priverstos pradžios dirbti įvairiose komerciniuose laivuose. Gavęs kapitono rekomendacijas, valdžios išsiunčiamas į Prancūziją, Marselio Navigacijos Mokyklą, įgyti praktinės jūrininkystės žinių. Apkeliauja daug krastų, skiriamas į skirtingus laivus.

Karui prasidėjus, Lietuvos Ambasada patariant, jis grįžta atgal į Lietuvą. Taciau 1940 metais prancūzų konsulai padedant ir gavęs Lietuvos užsienio pasą, išvyksta atgal į Marselį tęsti studijų. Vokiečiams užėmus Prancūziją, jis vokiečių suimamas ir patalpinamas į kalėjimą. Savo sumanumo ir drąsos dėka jam pavyksta išeiti laisvėn ir grįžti į mokyklą. Karui pasibaigus, jis pradeda dirbti norvegų laive ir su jais atsiduria Anglijoje. Čia jis pereina dirbti į amerikiečių laivą. Visose tose permainose, kaip jis sako, jam daug padėjo turėta Lietuvos jūrininko knygelė, kurioje buvo įrašyti visi jo darbai, mokslas, visų

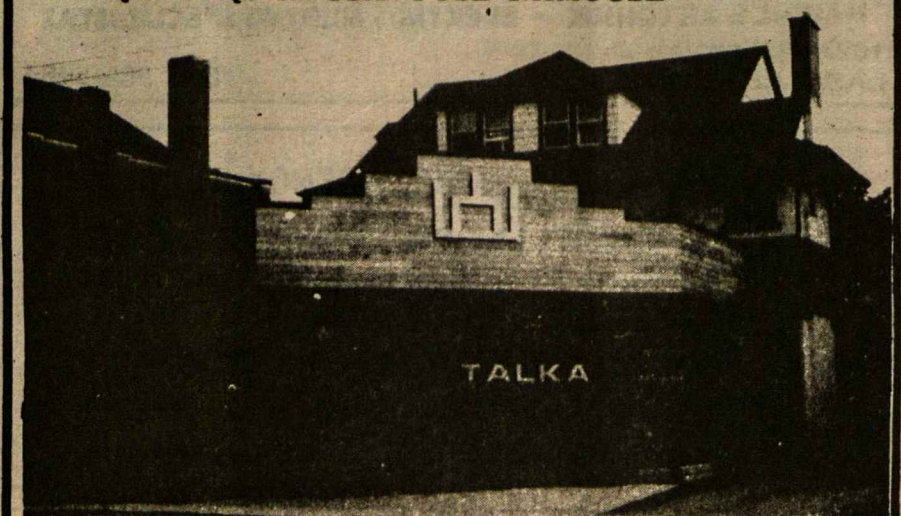
laivų, kuriuose dirbo, registracija. Po keleto kelionių laivų, pagaliau 1945 metais atsiduria New York'e. Gautas leidimas kuriam laikui pasilikti Amerikos žemyn, ir nedelsiant įstoją į New Yorko Merchant Marine mokyklą. Išlaikęs egzaminus ir 1954 metais gavęs pilietybę ir prekybos laivyno karininko diplomą, dirba įvairių bendrovių laivuose. Net tris kartus apkeliavo pasaulį. 1975 metais, išėjęs į pensiją, apsigyveno St. Petersburg'e. Dabar, North Carolina jūrininkų - pensininkų namuose. Juozas Babilius labiausiai troško dirbti Lietuvos laivynė. Jis visad liko ištikimas savo tėvynei, ją giliai myli ir trokšta jai nepriklausomybės ir savivaldos. Jis norėtų, kad jai vadovautų dori, pasisventę ir sąžiningi asmenys. Nors dabartinė vyriausybė jį yra nusivylęs, tačiau tiki, kad jaunoji karta, tinkamai išauklėta, sugrąžins Lietuvą į jai deramą aukštumą. Tad, savo dovana jis nori bent mažą dalimi prisidėti.

• BALFo 143-čio SKYRIUS suruošė daiktų išpardavimą lapkričio mėn. 5 ir 6 d. pas A. Grabauską, St. Petersburg Beach.

• LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA rengia pokylį gruodžio mėn. 1 d., trečiadienį, 5 val. p.p. Lietuvių Klubas salėje. Programoje - muz. R. Ditekienės Moterų Vienetas, o po to - skani vakarienė. Šokiams gros "Lorelei" orkestras. Visi kviečiami dalyvauti.

• KALĖDINIS RENGINYS ruošiamas SAULĖS Lituanistinės Mokyklos mokytojų ir mokinių. Gruodžio mėn. 12 d., sekmadienį, po pietų Lietuvių Klube bus Kalėdų Senelis, Eglutė, vaidinimas, eilėraščiai, dainos. Kviečiami VISI!

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.75%	asmeninės paskolos	12.25%
santaupas	2.25%	nekiln. turto pask. 1 m.	7%
kasd. pal. taupymo s-ta	1.75%	nekiln. turto pask. 3 m.	8.25%
90 dienų indėlius	4%		
1 m. term. indėlius	5%		
1 m. term. ind. mėn. pal.	4.50%		
3 m. term. indėlius	5.25%		
5 m. term. indėlius	6.25%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	2.75%		
RRSP ir RRIF 1 m.	5%		
RRSP ir RRIF ind. 3 m.	5.25%		
RRSP ir RRIF ind. 5 m.	6.25%		

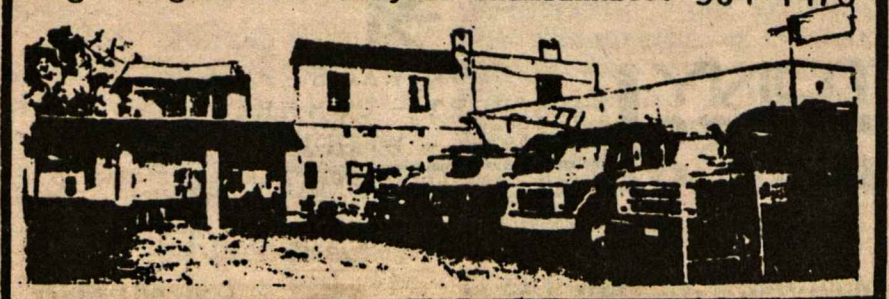
IMAME UŽ:

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje" Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Lėpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:
Pakartojame skelbimą, nes praėjus "NL" nr. buvo padaryta klaida:
● **MARIJA ŪSAITĖ-BURKŠAITIENĖ**, 59 m. amžiaus, mirė po sunkios ligos. Brampton'e, Ont. Palaidota Šv. Jono Lietuvių Kapinėse, Mississauga, Ont.
Liko vyrai Zigmas, duktė Janet su šeima Toronte ir 2 seserys Montrealyje - G. Girdauskienė ir O. Skyrienė.

● **A.a. Jurgio Blauzdžiūno** mirties metinių proga, žmona Joana "NL" laikraščiai paskyrė \$30,- auką. Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

● **R. ir A. UOGINTAMS** gimė dukrelė **Patricija-Gabrielė**. Sveikiname!

● Šių metų lietuvių **KALĖDINĖ RADIO PROGRAMA**, vadovaujama Liudo Stankevičiaus, bus girdima gruodžio mėn. 25 d., 1 val. pietų metu.

● **Paulius MURAUSKAS** susižiedavo su **Monika ŠERNAITE** iš Newark, New Jersey.

● **KAIRYS BALTIC EXPEDITING, Inc.**, siuntinių į Lietuvą laivu bendrovės atstovas Montrealyje **Leonas Balaišis** primena, kad dabar pats laikas užsakyti siuntinius šventėms, kad laiku gautų ir galėtų linksmiau švęsti mūsų artimieji Tėvyneje.

Atstovas **L. Balaišis** mielai jums patars ir patarš. Tel: 366-8259.

PAGERBAMI MIRUSI A.A. KAZIMIERA SMILGEVIČIŲ, JO ATMINIMULI VIETOJ GELIŲ, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

po \$100,- D. Smilgevičienė, W.K. Gentemann, R.Z. Rimša; po \$50,- G.V. Meilus, B.J. Lukoševičiai, Iz. Mališka, J. Mališka; \$30,- J.J. Adamonai; \$25,- D.V. Dargiai; po \$20,- V.M. Jonynai, A. Keblys, G. Kudžmienė, V.M. Murauskai, A.P. Povilaičiai, G.J. Zabieliauskai; po \$10,- P. Bartėška, J. Blauzdžiūnienė, J. Meliauskas, Jz. Lukoševičius, D.B. Staškevičiai.

VISIEMS nuoširdžiai DĖKOJA

K.L.F.

**LIETUVOS
KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS**

1993 m.
lapkričio mėn. 21 d.

AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS SALĖJE

11 val. Iškilmingos pamaldos šventovėje
12 val. Minėjimo aktas salėje.

VAIZDAJUOSTĖ - LIETUVOS KARIUOMENĖ

Po minėjimo - kavutė

Organizacijos kviečiamos minėjime dalyvauti su vėliavomis.

Įėjimas - Laisva auka.

Rengia - L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopa

Jaunieji stovyklautojai šių metų **BALTIJOS** stovykloje: I-oje eilėje, iš kairės - Sebastijonas Patašinskas, Zenon Stankevičius, Simas Mainville, Simon Bulota, Marius Nagys. Stovi iš kairės: Matukas Mainville, Justinas Nagys, Christopher Vasiliauskas, Antanas Staškevičius, ir jų vadovas - Gilles Bulota.

Nuotrauka: R.R. Otto

Mielam Bičiuliui, muzikui

A + A

KAZIMIERUI SMILGEVIČIUI

iškeliauvus negrįžtamai Amžinybėn, reiškia
gilią užuojautą žmonai Danutei ir sūnams
su šeimomis -

Vanda ir L.J. Giriniai-Norvaišos

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000:

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	4.50%	Taupymo - special.	1.75%
Certifikatus 2 m.	5.25%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	5.75%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.00%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	6.25%
1 metų	6.00%		
2 metų	6.75%		
3 metų	7.25%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

● Pirmą kartą surengti prie Montrealio Lituanistinės Mokyklos lietuvių kalbos kursai suaugusiems vyksta sėkmingai. Juose dėsto patyręs kalbų mokytojas Arūnas Staškevičius. Kursus lanko lietuvių kilmės asmenys, nekalbantys lietuviškai ir mišrių šeimų nelietuviškos kilmės nariai. Šiuo metu į kursus užsirašė 13 žmonių. Susidomėjimas lietuvių kalba paskutiniiais metais yra gerokai padidėjęs ir malonu pastebėti, kad jau sudaryta pastovi tokių kursų programa.

● Į lietuviškų senų knygų siuntimui į Lietuvą siūlymą atsiliepė: V.M. Jonynai, Ald. Gaurienė, kun. J. Ara-

nauskas, D. Girdžius, L. Stankevičius, Iz. Ambrazienė, J. Ladyga. Jų dėka paruošta 780-ties knygų siunta. Anykščių Centrinei Bibliotekai, kuri tikimasi ją pasiųsti prieš Naujuosius Metus. Nuoširdus ačiū.

J. Šiaučiulis

● A.a. Albino Baršausko mirties metinių atminimui aukojo G. Bijūnienė "Nepriklausomai Lietuvai" \$20. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

● Mielai skaitytojai, norime atkreipti Jūsų dėmesį, kad jau laikas užsakyti Kalėdinius sveikinius, nes paskutinis numeris prieš Kalėdas išeina gruodžio 20 d. Norėtume gauti Jūsų užsakymus bent savaitę prieš išleidžiant. NL.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5; tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Dantų dr. J. MALIŠKOS biuras
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.

Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Tel: (514)-842-1231,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS

B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS

822 Ile de France, St. LAMBERT, Qué, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb. 205, LASALLE, Qué, H8P 1N5,
tel: 364-4282

Notarė

RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS

L.L.L. D.D.N.

1155 rue Metcalfe, Suite 1143,

SUN LIFE BUILDING

Montreal, Québec, H3B 2V6

Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,

**NAUJA VIETA-NAUJOS VALANDOS,
TOKS PATS GERAS PATARNAVIMAS**

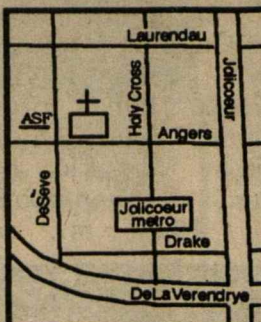
Nuo Gegužės 1d. mes persikėlėme į naują vietą - prie Rūtos aulinio amžiaus klubo 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta ant RUE LEGER nebeveiks nuo Gegužės 15 d. Pakietų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9.00 val. ryto iki 7.00 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Pakietų išsiuntimas toliau - bus kiekvieną savaitę. Pakietų "pick up service" - veikia nuo pirmadienio iki penktadienio dėl pakietų paėmimo iš Jūsų namų.

Nauja Kaina \$5.10 /kg
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00.
Trečadieniais 9h00-19h00.

1450 rue DE SEVE, LASALLE

937-9898
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS.

Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palų
- * Saugojimas vasaros laikui (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 ch. QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

HONEY FOR SALE !

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:

Tel: 962-3780.

Maurice Electrique Ltd

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5

TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI - AUTOMOBILIAI - PREKYBA - ATSAKOMYBĖ

3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B.

PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5

Tel: 721-9496; res. 729-2446